

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

SPOTKANIE Z GÉZĄ CSÉBYM NA ELTE

**"W ŚRODKU
ROZZARZONEGO
WULKANU
GRANATÓW" -
SPOTKANIE
W ÓBUDZIE**

**URODZINY GEN.
JÓZEFA BEMA
IJÁNOSA
ESTERHÁZYEGO**

**POSIEDZENIE
OSP**

**DZIEŃ KOBIET
W "BEMIE"**

**ROCZNICA
BITWY
O SZOLNOK**

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

POSIEDZENIE OSP NA WĘGRZECH

SPOTKANIE POŚWIĘCONE I WOJNIE ŚWIATOWEJ, PRZYBYŁYCH WITA K. WESOŁOWSKI, PRZEWODNICZĄCA
OSP III DZIELNICY BUDAPESZTU

NA SCENIE T. TROJÁN, A. SZILASI I LEGION WYSOCKIEGO

SPIS TREŚCI - TARTALOMJEGYZÉK

WITAMY

- 3 Dęby i dynie
Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

- 4 Odbyło się posiedzenie OSP
 4 Segedyn: międzynarodowa konferencja naukowa
 5 „...izzó gránát-vulkán közepén...” Jelenetek az I. világháborúból
Sarközi Edit
 6 Megkezdte tevékenységét a Szolnoki Nemzeti Regionális Kreatív Intézet
Bátori Zsolt
 7 Roman Kowalski az ELTE-n
Ijjas Anna
 8 Lengyel-magyar barátság már New Yorkban is
Bagosi Hajnalka
 9 Odsłonięcie pomnika w Pécs - Vasas
Andrzej Kalinowski
 10 Tajniki przekładu literackiego
 11 "Drenczanie-węgierscy Polacy" w Krakowie
 11 Bemowski Dzień Kobiet
 12 Budapeszt: wykład prof. dr. hab. A. Adamczyka
 12 Beszélgetés történelemről a Gdańsk könyvesboltban
Ijjas Anna
 13 Dzień skupienia w Polskiej Parafii
Anna Orbókné Jagiello
 13 Pieniny i Szczawnica w Domu Polskim
 14 Szolnoki csata: nienaruszalna przyjaźń polsko-węgierska
 16 Polacy laureatami plakiet im. J. Esterházyego
 16 Attila Szalai laureatem polskiego odznaczenia

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY

- 16 Kurs metodyczny dla nauczycieli Szkoły Polskiej na Węgrzech
Alina Tóka

CO BYŁO, CO BĘDZIE

- 17 Co było, co będzie

NA GRANICY KULTUR

- 18 Kalandra fel!
Ijjas Anna
 19 Wujek Jarek gotuje...
 20 "Język polski to świetna podstawa do nauki innych języków obcych" - wywiad z Weroniką Papp

REFLEKSJE

- 21 Tak bliscy, a tak dalecy
Agnieszka Janiec-Nyitrai

Dęby i dynie

Z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej zapewne na nowo zabrzmią znane wszystkim słowa Stanisława Worcella o dwóch narodach – polskim i węgierskim, przypominających dwa połączone korzeniami dęby. Warto pozostać przy tej botanicznej symbolice i przytoczyć bajkę Ignacego Krasickiego „Dąb i dynia”, która jest świetnym komentarzem do niespokojnej sytuacji politycznej w dzisiejszym świecie.

Kiedy czas przyzwoity do dojrzeniaastał,
 Pytała dynia dęba, jak też dugo wzrastał?
 «Sto lat». «Jam w sto dni zeszła taką, jak mnie widzisz» — Rzekła dynia. Dąb na to: «Próżno ze mnie szyszisz;
 Pięknaś, prawda, na pozór, na pozór też słyniesz:
 Jakes pánchez urosła, tak też pánchez zginiesz».

Przyjaźnie i sojusze zawierane naprzeciw, mające na celu osiągnięcie tylko chwilowych korzyści, realizację krótkofalowych planów, zwiędną przed zimą, ale te prawdziwe przyjaźnie, jak przyjaźń łącząca Polaków i Węgrów, przyjaźń, która kształtowała się przez wieki i rosła powoli, cierpliwie, ma szansę przetrwać zawirowania dziejowe i wyjść zwycięsko nawet z niełatwych sytuacji. Nie dajmy się zwieść urokowi dyni, lepiej inwestujmy w dęby.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Tölgyek és tökök

A lengyel-magyar barátság napja alkalmából bizonyosan újra elhangzanak majd Stanisław Worcell jól ismert szavai, melyek a lengyel és a magyar nemzetet gyökereikkel egybefonódott tölgyekhez hasonlították. E botanikai jellegű képnél maradva érdemes felidézni Ignacy Krasicki meséjét a tölgyről és a tökről, amely kiválo megvilágításba helyezi a jelenkor nyugtalan politikai helyzetét:

Midőn a nyár melege már a termést érelgette,
 Kérdezte a tök a tölgyet: soká növekedett-e?
 «Száz évig». «Én száz nap alatt lettem azzá, ami» —
 így a tök. Felelt a tölgy: «Büszkeséged hamis;
 Hiába hencegysz, burjánzó, csalfa tenyészet:
 Ami hamar lettél, oly gyorsan elnyel az enyészet».

A hamar kötött barátságok és szövetségek, melyek pilla-natnyi előnyök és rövid távú célok érdekében jönnek létre, elfonnyadnak még a tél beállta előtt. Az igazi barátságoknak viszont – mint amilyen például az évszá-zadokon át lassan, türelmesen alakuló lengyel-magyar barátság – esélyük van átvészelt a történelem viharait, és sikeresen túlélni még a nehéz helyzeteket is. Ne tévesz-szen meg minket a tök mutatós látszata, inkább szavaz-zunk bizalmat – a tölgynek.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

KRONIKA

ODBYŁO SIĘ POSIEDZENIE OSP

14 lutego na kolejnym zebraniu plenarnym zebrał się w Budapeszcie Ogólnokrajowy Samorząd Polski. Obecnych było 13 radnych, którzy m.in. uzupełnili stan osobowy komisji finansów (wybrano A.Szalai), a także dokonali wymiany członka komisji socjalnej i wyznaniowej (A.Szalai zrezygnował, a J.Kollár został wybrany na jego miejsce), radni przyjęli projekt budżetu tego samorządu na rok 2015, tymczasowo przedłużły umowę o pracę dyrektorowi Muzeum i Archiwum WP, postanowili, że zostanie rozpisany konkurs na stanowisko dyrektora OSP, rozważano możliwości powstania organizacji non profitowej, przyjęto zarys programu OSP na rok bieżący, mówiono o przygotowaniach związanych z wyjazdem na obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej do Katowic. Ponadto członkowie samorządu zatwierdzili propozycje dot. wysokości honorariów w OSP oraz dotacje dla organizacji i osób cywilnych. Lista ta podobnie jak protokół z posiedzenia znajduje się na stronie: www.lengyelonkormanyzat.hu. Postanowiono, że kolejne plenarne posiedzenie OSP odbędzie się w maju br.

ÜLÉSEZETT AZ OLÖ

Február 14-én, Budapesten általános testületi ülésre gyűlt össze az Országos Lengyel Önkormányzat. 13 képviselő jelent meg, akik – többek között – kiegészítették a pénzügyi bizottság személyi állományát (Szalai A. lett az új tag), illetve tagcserét hajtottak végre a szociális és vallási bizottságban (Szalai A. lemondott, Kollár J. került a helyére). A képviselők elfogadták a 2015-ös év költségvetési tervezetét; ideiglenes jelleggel meghosszabbították a ML Múzeuma és Archívuma igazgatói megbízását; eldöntötték, hogy pályázatot írnak ki az OLÖ hivatal igazgatói tisztére; áttekintették egy non-profit szervezet létrehozásának lehetőségeit; elfogadták az OLÖ idei évre vonatkozó cselekvési tervét; tájékozódtak a Lengyel-Magyar Barátság Napjára való katowicei kiutazás előkészületeiről. Ezen felül a képviselők elfogadták az OLÖ képviselőinek díjazására, illetve a civil szervezetek és magánszemélyek anyagi támogatásának mértékére vonatkozó előterjesztést. Ez a lista az ülés jegyzőkönyvével együtt felkerül a www.lengyelonkormanyzat.hu oldalra. Döntöttek arról is, hogy az OLÖ következő plenáris ülése idén májusban lesz.

(b. fot. ZN)

Segedyn: międzynarodowa konferencja naukowa

W dniach od 20 do 22 lutego w Segedynie i Hódmezővásárhely odbywała się międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona problemom ludobójstwa w Europie XX wieku, zorganizowana pod auspicjami Ministerstwa Zasobów Ludzkich Węgier przy współpracy Muzeum Holocaustu w Hódmezővásárhely, Wyszej Szkoły im. F.Gála, Katolickiego Instytutu Pedagogicznego im. V. Gelsej, z okazji Roku Holocaustu. O ludobójstwie w Polsce w czasie I i II wojny światowej mówił dr Majciej Korkuć z Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie. W konferencji udział wzięli m.in. przedstawiciele osiadłych na Węgrzech narodowości, a Polaków reprezentowała rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné.

(b. fot. BK)

„...IZZÓ GRÁNÁT- -VULKÁN KÖZEPÉN...”

JELENETEK AZ I. VILÁGHÁBORÚBÓL

Február 20-án az Óbudai Társaskör adott helyet Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzata Lengyel Szalonja bemutatójának. Az első nagy világégés 100. évfordulója alkalmából, a fenti címmel elhangzott műsor szövegét Trojan Tünde állította össze. Ő rendezte az előadást, és ő alakította Helena Jabłońska-t, akinek Przemyśl 1914-1915-ös ostromáról szóló naplója adta a műsor kerettörténetét. A további szereplők Szilasi Alex zongoraművész, valamint a monarchia hadseregének egy tisztjét és két katonáját megszemélyesítő Müller Péter, Tóth Viktor és Nagy Emil, a Wysocki Légió tagjai voltak. A közönséget Wesołowski Korinna, Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatanak elnöke köszöntött.

A megrázó előadás Helena Jabłońska említett naplója mellett több más mű felhasználásával is készült: Kovács György (a felnőtt fejjel juhászoktól írni-olvasni tanuló öreg honvéd) A kiscsikó szerencséje című háborús meséje, Gyóni Géza katonaköltő Przemyśl erődjében írt versei, Willheim Imrének a fronton kézzel írt és szerkesztett vicclapja, valamint Nónay Dezső, a szegedi 5. honvéd gyalogezred tábornokának naplójéjegyzései.

Szilasi Alex csodálatos zongorajátékával indul a színdarab. Chopin Scherzo No. 2-je szépsége mellett nagy események bekövetkeztét sejteti. Majd lövés dördül – zajlik a nagy háború – megjelennek a színen a katonák és az orosz ostrom előtt álló Przemyślbe tartó Helena Jabłońska, egy orvos özvegye. 1914 augusztusa van, egészen az erőd 1915. március 22-i bevételéig az ő életén keresztül követhetik nyomon a nézők a háború borzalmait Przemyślbén. Abban a városban, ahol az Osztrák-Magyar Monarchia Európa harmadik legnagyobb erőrendszerét építette fel – a háború kitörésekor 131 ezer katona és 21 ezer ló állomászott itt. Az ostrom alatt az özvegy több száz katonát szállásolta az otthonában, miközben a saját életéért is küzdenie kellett. Beszél arról is, hogy az áruló Redl ezredes Przemyślbén szolgált, és hogy egy orosz léghajó bombázta a várost.

A katonák közben kártyáznak, esznek, isznak a színpadon, próbálnak nem gondolni a következő bevetésre. A tiszt idézi a vicclapból és a korabeli hirdetésekből, hogy például Budapesten éppen a Dumm-dumm társasjáték a legnépszerűbb. Tőle halljuk a hadi ló kicsikójának történetét is, akit anyja elvesztése után az ellenség szamara fogadt el.

A színpad fölött kifeszített vászonon folyamatosan váltakoznak az eredeti, korabeli fotók Przemyślről és az ott történtekről. A kezdetekkor még bizakodó katonák pótölök a felvételeken. Például az egyiken két baka között egy szamár, mindannyian gázalarcban – az I. világháborúban alkalmaztak először gyilkos, harci gázt. Majd az ostrom felvételei következnek: futóárkok, tetejükön, olykor több méter magas halmokban, halott katonák. 1915. március 22-ig Przemyślbén több mint 100 ezren estek el.

Újra felcsendül a zongora hangja, Vaszy Viktor Magyar dala rövid időre felejteti a borszalmakat. Utána visszatérünk a harcokba Gyóni Géza háborúellenes versével, Trojan Tünde előadásában. Gyóni harcolt, majd fogásban, Krasznojarszkban halt meg. A lengyel-magyar származású Trojan Tünde művészne

lengyel és magyar nagyapjára is emlékezik, amikor részt vesz az előadásban – mindenketen harcoltak az I. világháborúban, hősies-ségük elismeréseként kitüntetéset kaptak.

Változik a szín, újra Helena Jabłońska életébe lépünk, ami egyre vészterhesebb. Már 1915 januárjában járunk, fokozódnak a harcok, egyre több a halott és a sebesült, fogytan az élelmiszer, zord a tél, a civilek is szenvednek. A katonák, ha nem lövik le őket, megfagynak a lövészárkokban, vagy az éhségtől és a kimerültségtől halnak meg végelgyengülésben. Az özvegyasszonyhoz beszállásolt tiszt szeretett lovát ezer meg ezer sorstárával együtt vágóhidra viszik.

Az utolsó kép előtt elhangzó Chopin műből – Polonéz op. 44. – akár már a szomorú végre, Przemyśl elestére is következtethetünk. A tisztet játszó előadó Nónay tábornok naplójából idézi fel a hadi eseményeket. Ezután sebesült katonák jelennek meg a színen, reménykednek, hogy hazatérhetnek, de tudjuk, hogy közülük több tizezren csak évek múltán, vagy soha többé nem léphetnek újra a szülőföldjükre.

A nagyszerű előadás annyira megdöbbentette a közönséget, hogy csak önkéntelenül hosszú, néma csend után hangzott fel a vastaps. Köszönet a rendezőnek, a darab minden szereplójének és a színe rivető összes segítőjének a meglemezését és az elgondolkodtatásért. Hiszen legyünk lengyelek, magyarok vagy más nemzetiségek, mindenünk családja érintett volt a világháborúkban, és a kontinensünkön jelenleg is dörögnek a fegyverek.

Sárközi Edit

fot. Nyitrai Z.

Megkezdte tevékenységét a Szolnoki Nemzeti Regionális Kreatív Intézet

A Szolnoki Főiskola Szenátusának döntése értelmében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara részvételével, valamint a Carpathia Nemzeti Kreatív Gazdaságfejlesztő és Innovációs Kft.-vel kötött együttműködési megállapodás alapján megkezdte működését a Nemzeti Kreatív Intézet szolnoki központja, a Szolnoki Nemzeti Regionális Kreatív Intézet.

Az újonnan megalakult intézet bemutatkozására 2015. február 13-án, 12:00 órától került sor a főiskola szenátusi termében. Szolnok városa nevében Szabó István alpolgármester üdvözlte a kezdeményezést, a házigazda főiskola részéről pedig Dr. Túróczki Imre rektor és Varga Csaba kancellár köszöntötték az együttműködő feleket. Az országos hatáskörű Nemzeti Kreatív Intézet, ill. a szolnoki központ kreatív gazdasági tevékenységét Fórízs Zoltán, a Carpathia Kft. ügyvezetője egy prezentációban mutatta be.

A rendezvényen konzorciumi megállapodás jött létre a lengyel POL-MOT Holding stratégiai partnerségéről: Marek Pol stratégiai főigazgató (volt lengyel miniszterelnök-helyettes) aláírásával megalakult a Lengyel-Magyar Kreatív Agráripari és Intelligens Technológiafejlesztő Központ.

A Nemzeti Kreatív Intézet mellett konzorciumi tagként vesz részt a jövőbeni munkában a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara is.

Marek Pol beszédében utalt a technológiai fejlesztések megváltozott szerepére a társadalomban: „Míg a technikai fejlődés hosszú ideig az emberek munkáját fizikai módon segítette, a modern technológia manapság már a gondolkodás feladatát veszi át tőlünk.” A lengyel POL-MOT Holding bioenergetikai technológiák és mezőgazdasági kultúrák fejlesztésével kapcsolatban is megállapodást kötött a Nemzeti Kreatív Intézettel, valamint egy URSSUS traktor átadásával megkezdődött az

intelligens mezőgazdasági gépipari fejlesztések területén is az együttműködés.

A Kamara elnöke, Dr. Sziráki András szerint a siker kulcsa a vállalkozások kreatív gazdaságfejlesztése és a regionális kreatív foglalkoztatáspolitika előtérbe kerülése.

A résztvevők közös szándéka, hogy Szolnokon jöjjön létre egy városi és térségi kreatívipari központ, amely országos szolgáltatáskorrel élélmiszer-gazdasági, kreatív agrár- és turistikai szolgáltatási, oktatási K+F+I feladatokat lát el, szoros együttműködésben Európa és a világ kreatív iparával, agrár-gazdaságával, élelmiszeripárával, különféle kreatív kultúrákat, turisztikát érintő szervezeteivel, város- és vidékfejlesztéssel, társadalomfejlesztéssel foglalkozó egyetemeivel.

A kreatívipari terület egyik jellegzetes újdonságaként indulhat el a lengyel-magyar kreatív örökségvédelmi program is. A jövőbeni gazdasági együttműködéshez kapcsolódón a rendezvényen résztvevő Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnökével folytatott egyeztetés során előtérbe került a lengyel-magyar együttműködés új területeinek kialakítása a műemlékek és a nem épített örökség kölcsönös megőrzésére. Tekintettel arra, hogy az Európai Bizottság állásfoglalása szerint a kreatív gazdasági fejlesztések jelenthetnek az EU területén kitörési pontot a következő években, egy olyan örökségvédelmi program előkészítése indulhat el, melynek során lengyel-magyar kormányközi megállapodásban rögzített módon történne a jövőben a kulturális értékek kreatív gazdasági hasznosítása.

Bátori Zsolt

**W SZOLNUKU POWSTAŁ ODDZIAŁ
NARODOWEGO KREATYWNEGO
INSTYTUTU REGIONALNEGO**

Zgodnie z decyzją Senatu Wyższej Szkoły w Szolnoku w mieście tym rozpoczęł swoją działalność oddział Narodowego Kreatywnego Instytutu Regionalnego. Prezentacja nowopowstałego instytutu odbyła się 13 lutego 2015 roku. Podczas spotkania podpisano umowę z polskim partnerem konsorcjum: POL-MOT Holding. Podpisem Marka Póla, dyrektora strategicznego (byłego wicepremiera) przypieczętowane zostało utworzenie Polsko – Węgierskiego Kreatywnego Centrum Rolniczego oraz Inteligentnego Rozwoju Technologii. Członkiem konsorcjum będzie również Izba Handlu i Przemysłu Komitetu Jász-Nagykun-Szolnok. Zgodnie z zamiarem członków konsorcjum w Szolnoku powstanie miejskie i terytorialne kreatywne centrum przemysłowe, w ramach którego ruszy kreatywny polsko-węgierski program, mający na celu ochronę dziedzictwa kulturalnego. W rozmowach na temat ochrony zabytków oraz dziedzictwa kultury mniejszości narodowych na Węgrzech wziął udział także przewodniczący Polskiego Samorządu Narodowościowego w Szolnoku.

Roman Kowalski, ambasador Rzeczypospolitej Polskiej na ELTE

5 marca w Katedrze Historii Europy Wschodniej Uniwersytetu im. Loránda Eötvösa w Budapeszcie odbyło się spotkanie z ambasadorem RP na Węgrzech, Romanem Kowalskim. Organizatorzy nadali spotkaniu tytuł „Dwa bratanki?”, znakiem zapytania nawiązując do powstałej w ostatnich dniach sytuacji i podkreślanego przez media niepewności tego tytułu. Jednak, zgodnie z zamiarem organizatorów, rozmowa z ambasadorem dotyczyła przede wszystkim problematyki stosunków polsko-węgierskich w ramach Czwórki Wyszehradzkiej, NATO oraz Unii Europejskiej na tle zdarzeń ostatnich miesięcy oraz stosunku państwa polskiego i węgierskiego do polityki wschodniej obu państw i przede wszystkim wojny toczącej się na Ukrainie. Ambasador podkreślił, że mimo różniących się poglądów na te zagadnienia (głównie na stosunki z Rosją), co wynika m.in. z odmiennej sytuacji energetycznej obu krajów, nigdy nie było tak dobrej współpracy między Polską i Węgrami, jak w ostatnich 25 latach.

Na spotkaniu licznie zjawili się studenci i wykładowcy historii i polonistyki na ELTE, a Polonię węgierską reprezentowała dr Dorota Várnai, przewodnicząca Stołecznego Samorządu Polskiego oraz András Buskó, członek Komisji ds. Kultury, Młodzieży i Sportu Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech i przewodniczący Samorządu Narodowości Polskiej XVII dzielnicy Budapesztu.

Apolka

Roman Kowalski az ELTE-n

Szinte nem is maradt szabad szék azon az előadáson, amelyet Roman Kowalski, Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tartott március 5-én, délután az ELTE Múzeum körúti épületében, a Történeti Intézet Szekfű Gyula Könyvtárában.

Nem is előadás volt ez, inkább egy kötetlen, barátságos beszélgetés a lengyel-magyar kétoldalú kapcsolatokról. Roman Kowalski megosztotta a hallgatókkal véleményét, sokéves tapasztalatát, majd a feltett kérdésekre válaszolt részletesen.

Az „örök” téma mellett számos aktuális kérdés is felvetődött. Szó volt a lengyel-magyar kapcsolatok múltjáról, jelenéről és várható jövőjéről, ezen belül a visegrádi együttműködésről, kulturális és politikai kérdésekről, idegenforgalmi statisztikákról (Magyarországra tavaly Lengyelországból érkezett a legtöbb külföldi turista!). Felvetődött a sajtó és a média vitathatatlan szerepe a lengyel-magyar ügyekben, például az aggassztó ukrán helyzet kapcsán is, amely a nagykövet szerint ugyanúgy fontos a magyarok és a lengyelek számára.

Kiváló eredmények is szóba kerültek, ilyen például a két ország közötti virágzó kereskedelem, amelyet nem multinacionális vállalatok, hanem főként vállalkozások és kisebb cégek bonyolítanak. De vannak persze olyan területek is, ahol elkelne a fejlesztés. Szükség lenne például a két ország közötti közlekedés javítására: autópályák építésére, gyors vonatokra, repülőjáratokra több város között.

A közönség nagyrészt diákokból állt, akiket joggal érdekelhet, milyen jövőre számíthatnak, ha majd kézhez kapják diplomájukat. Volt szó ösztöndíj-lehetőségekről, nyelvi képzésekről, hiszen a jó nyelvtudás elengedhetetlenül fontos, hogy boldoguljanak a munkaerőpiacra.

Mindent összevetve, érdekes és aktuális, a lengyel-magyar kapcsolatok szinte minden területére kiterjedő beszélgetés volt ez, amelynek végén a hallgatóság tagjai még eredeti, régről ismert lengyel krówkával is gazdagodtak.

Iijas Anna

PORADY PRAWNIKA

Referat ds. konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie uprzejmie informuje, że osoby, które z powodów materialnych nie mogą sobie pozwolić na komercyjne konsultacje u adwokata mają możliwość uzyskania bezpłatnej porady prawnej w podstawowym zakresie.

W celu zgłoszenia sprawy i ew. umówienia spotkania (piątki między 14.00 a 16.00) należy we wtorki – środy – czwartki w godzinach 15.00 - 18.00 skontaktować się pod numerem telefon 06 20 511 5279 lub pocztą elektroniczną drkokai@e-lawyer.hu

Prawnik, dr Szilvia Kókai nie będzie prowadzić sprawy przed sądem ani reprezentować przed innymi urzędami. Usługa prawnika będzie jedynie poradą, interpretacją sprawy, podpowiedzia, co, gdzie i jak należy zrobić, jaka jest droga postępowania itp.

Andrzej Kalinowski

Konsul RP w Budapeszcie

LENGYEL-MAGYAR BARÁTSÁG MÁR NEW YORKBAN IS

A lengyelek és a magyarok az elmúlt századok folyamán minden jelen voltak, és jelen vannak ma is az Amerikai Egyesült Államok minden napjaiban. Sőt, a szabadságharcában is részt vettek. Gondolunk csak Kováts Mihály ezredesre és Kazimierz Pułaski tábornokra, akik együtt harcoltak, közösen alapították meg az Amerikai Egyesült Államok könyűlovasságát, és akik életüket adták új hazájuk függetlenségéért.

Ezért úgy gondoltuk, hogy érdemes szorosabbra fűzni kapcsolatankat az emigrációban is. Javasoltuk, hogy az itthoni magyar-lengyel barátság napi rendezvényekhez hasonlóan New Yorkban is rendezzük meg a barátság napját a régi rígmus szellemében: "Polak, Węgier, dwa bratanki / I do szabli, i do szklanki / Oba zuchy, oba żwawi / Niech im Pan Bóg błogosławí." "Lengyel-magyár két jó barát / Együtt harcol s issza borát / Vitéz s bátor mindkettője / Áldás száljón minden kettőre."

A nagy napra 2014. március 23-án a New York-i Magyar Házban került sor, a Magyar Ház egyik tulajdonosa, a Széchenyi István Társaság szervezésében. A magyar és lengyel főkonzulátusok támogatták az eseményt, melynek során felelevenítették a két nép közös történelmét. Egy rövidfilm megtékinése után köszöntött mondtak Bencsik Zita és Mateusz Stasiak főkonzul-helyettesek. Iwona D. Korga, a Piłsudski Intézet vezetője és Witold Rosowski, a Solidarni 2010 szervezet képviselője követte őket. Magyar részről Bagosi Hajnal mondott beszédet. A programot

A nagysikerű lengyel-magyár barátság napi kezdeményezés után tavaly október 5-én New Yorkban a Széchenyi István Társaság és a Délibáb tánccsoporthoz egy újabb rendezvényen tett tanúbizonyságot a majd ezeréves lengyel-magyár barátságról. Részt vettünk a 77. Pułaski-meneten, az Amerikában is nagy tiszteletnek örvendő Kazimierz Pułaski tábornokról elnevezett felvonuláson. Ekkor csatlakozott először magyar csoport a felvonuláshoz. Lelkes csapatunk mottójának a „Węgrzy z Polakami” – „Magyarok a lengyelekkel” jelszót választottuk.

Felsővályi Ákos, a Széchenyi Társaság elnöke vezette, a végén Radvánszky Bernadett, a Magyar Ház igazgatója mondott köszönetet. A magyar és a lengyel cserkészek kedves játékokat mutattak be. A műsort fergeteges, a két nép jellegzetes táncaiból összeállított néptáncbemutató zárta Nagy Ildikó és Mariusz Bernatowicz vezetésével.

A közös kenyéráldás méltó befejezése volt ennek az igazán felemelő délutánnak. Hálát adtunk a Teremtőnek a két nép barátságáért és a minden nap kenyéréért. A Magyar Ház zsúfolásig megtelt, sokan az ajtókon kívül rekedtek. Az ünnepély hivatalos része után fogadást tartottunk, amelyen finom magyar és lengyel ételek, italok várták a lelkességet, akiktől csak elismerő és köszönő szavakat hallottunk. A zenészek még hosszú ideig zenéltek, a táncosok tanították az érdeklődőket. Idén pedig mi kaptunk meghívást a lengyel féltől. Március 22-én náluk, a Lengyel Nemzeti Házban folytatjuk ezt a hagyományteremtő megemlékezést.

Ezzel nemcsak a lengyel-magyár barátságot ünnepeltük, hanem Kováts Mihály ezredes emlékének is adóztunk. A felvonulás Manhattan szívében, az 5-ös sugárúton, a 36-os utcától az 56-os utcáig tartott mintegy 20 ezer lengyel résztvevővel. A fehér-piros színekbe öltözött városban ezen a napon kedves színfolt volt a piros-fehér-zöld lobogó és a székely zászló. Tapssal fogadta a közönség a kis magyar csapat megjelenését, amely az egész táv alatt magyar népdalokat énekelt, és a „Polak Węgier, dwa bratanki” rígmust skandálta. A tribün előtt a Kossuth Lajos azt üzente 1848-49-es nótát énekeltük a lengyel és a magyar nép közös szabadságharca emlékére.

Bagosi Hajnalka, New York

Przyjaźń polsko – węgierska w Nowym Jorku

Polacy i Węgrzy byli i są obecni także w Stanach Zjednoczonych. Brali udział w walkach o wolność tego kraju – przykładem może być pułkownik Mihály Kovács czy generał Kazimierz Pułaski, którzy razem walczyli i obaj oddali życie za wolność nowej ojczyzny. Dla uczczenia pamięci i przyjaźni bratnich narodów w marcu 2014 roku zorganizowano w Nowym Jorku obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, które odbyły się w Domu Węgierskim w organizacji Towarzystwa Istvána Széchenyiego. Uroczystość, podczas której wystąpiły grupy harcerzy polskich i węgierskich, na której przedstawiono tańce obydwu narodów, wsparty konsulaty Polski oraz Węgier. Po oficjalnej części uroczystości odbyło się przyjęcie, na którym goście mogli skosztować specyficznych smakołyków kuchni polskiej i węgierskiej. W tym roku otrzymaliśmy zaproszenie od polskich bratanków, abyśmy dzień przyjaźni polsko-węgierskiej uczczili wspólnie 22 marca w Narodowym Domu Polskim. Niedależnie od tych świątecznych dni, 5 października ubiegłego roku odbyła się kolejna uroczystość, będąca świadectwem przyjaźni polsko-węgierskiej – przemarsz w sercu Manhattanu, którego motto stanowiły słowa: „Węgrzy z Polakami”.

ZARÁNDOKLAT AZ IFJÚSÁG FELLEGVÁRÁBA — MEDUGORJEBA - JÚLIUS 30. — AUGUSZTUS 6.

Program

Július 30. (csütörtök): indulás a hajnali órákban. Felszállási lehetőség Kiskunfélegyháza – Kecskemét – Gödöllő – Budapest, folyamatos utazás a Národa völgyén át Medugorjéba. Késő este érkezés a szent helyre.

Július 31. (péntek): fürdés az Adriai-tengerben, Gradacnál. Este részvétel a találkozó nyitó szentmiséjén, majd szentségimádás.

Augusztus 1. (első szombat): reggel felzarándokolunk a Podborra. 9-től 12-ig tanúságítételek, délután 15-től a találkozó programja.

Augusztus 2. (első vasárnap): részvétel a magyar misén, fürdés a Kravica vízeséknél, délután 15-től a szent hely programjain való részvétel.

Augusztus 3. (hétfő): zarándoklat hajnalban a Krizevacra. 9-től 12-ig tanúságítételek, délután 15 órától ifjúsági programok, mise.

Augusztus 4. (kedd): 9-től 12-ig tanúságítételek, délután 15 órától ifjúsági programok, mise.

Augusztus 5. (szerda): 9-től 12-ig tanúságítételek, délután 15 órától ifjúsági programok, a találkozót záró szentmisse, ifjúsági party.

Augusztus 6. (csütörtök): hajnalban indulás haza, útközben Mostar óvárosának megtekintése, majd utazás tovább Magyarországra. Érkezés a késő esti órákban.

Árak:

Autóbusz költsége: 23.000 Ft

Szállás költsége:

1. kategória: 185 euró (kegyhely közeli szállás, 7 reggeli és 7 ebéd)

2. kategória: 90 euró (kegyhely közeli szállás, nincs benne étkezés)

Az árak nem tartalmazzák az útiköltséget!

A napi program változásának jogát fenntartjuk!

Jelentkezni lehet:

Bese Gergő Péter atya: 06-20-82-33-414

Szanowni Państwo!

Młode osoby przynależące do polskiej narodowości mogą ubiegać się w OSP o dotację.

Zgłoszenia wraz z zaliczką – 10.000,- Ft przyjmowane są w OSP oraz do księdza Gergő Bese do dnia 15 kwietnia 2015 r.

Z pozdrawieniami:

*Ewa Rónay przewodnicząca
Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego*

Tisztelt Hölgyek/Urak!

A lengyel nemzetiséghoz tartozó fiatalok támogatást kérhetnek az Országos Lengyel Önkormányzattól.

A jelentkezést a 10.000,- Ft összegű előleggel az OLÖ-ban lehet leadni 2015. április 15-ig, valamint Bese Gergő atyánál.

Üdvözettel:

Rónay Ewa

Országos Lengyel Önkormányzat elnöke

Odsłonięcie pomnika w Pécs – Vasas

Przy ulicy D. 2 w Pécs odsłonięto pomnik upamiętniający polskich i węgierskich górników, którzy zginęli w katastrofie w kopalni Pécs Vasas Szénbánya.

Katastrofa w kopalni wydarzyła się 18 lutego 1986 roku o godz. 16.00. W jej wyniku śmierć poniosło 11 górników, w tym pięciu Polaków: Józef Zwika (lat 28), Ryszard Korczak (lat 33), Jan Kurzacz (lat 39), Franciszek Strej (lat 39), Stanisław Ziaja (lat 45).

W uroczystości uczestniczył Konsul RP w Budapeszcie Pan Andrzej Kalinowski oraz przewodnicząca Samorządu Narodowości Polskiej w Pécs, Pani Halina Krawczun Keményffyné, którzy pod pomnikiem złożyli wieniec w biało – czerwonych barwach.

Andrzej Kalinowski, fot. AK

KRONIKA

TAJNIKI PRZEKŁADU LITERACKIEGO

Pod takim tytułem odbyło się 24 lutego w Katedrze Filologii Polskiej na ELTE spotkanie z poetą i tłumaczem literatury polskiej, Gézą Cséby, zorganizowane przez Stołeczny Samorząd Polski. W nastrojowej Bibliotece Slawistycznej, która niegdyś należała do wybitnego fizyka węgierskiego, Loránda Eötvösa, którego imię nosi obecnie założony w XVII wieku przez Pétera Pázmánya uniwersytet, zgromadzili się studenci polonistyki, a także innych kierunków slawistycznych. Choć Géza Cséby doskonale mówi po polsku, spotkanie odbyło się w języku węgierskim, żeby z informacji na nim przekazanych mogli skorzystać także studenci pierwszego roku, którzy nie znają jeszcze dobrze języka polskiego. Géza Cséby w niezwykle interesujący i porywający sposób wprowadzał słuchaczy w tajniki warsztatu przekładu literackiego. Rozmowa była tym bardziej interesująca, że pan Cséby jest tłumaczem szczególnym, wyróżniającym się spośród innych wybitnych tłumaczy literatury polskiej na Węgrzech tym, że ma „podwójną duszę” – polską i węgierską – i od dzieciństwa matka i babcia wpajały mu polskość. Dzięki temu poznał doskonale nie tylko język „matczysty”, ale i kulturę, literaturę polską, co – jak twierdzi – przekłada się na odbior i przekaz w językach węgierskim utworów literackich, których tłumaczenia się podejmuję. Géza Cséby jest autorem wielu przekładów i antologii współczesnej poezji polskiej. Dokonując wyboru utworów do jednej z nich, w której zostały zgromadzone wiersze czterdziestu polskich poetów, podjął się bardzo trudnego zadania – przekazania węgierskiemu odbiorcy czterdziestu różnych osobowości poetyckich, czterdziestu różnych stylów literackich, co udało mu się nadzwyczajnie. W rozmowie na temat warsztatu tłumacza poruszeno różnice w pracy nad tłumaczonym tekstem – pracy na podstawie tzw. rybki, czyli przekładu filologicznego i pracy nad tekstem w przypadku, kiedy tłumacz dobrze zna język oraz kulturę narodu, do którego należy autor oryginału. Z przekładów filologicznych korzystają twórcy nieznający lub nieznający dobrze języka, z którego tłumaczą – twórcy, bo przecież tłumacz nie tylko oddaje dzieło, ale niejako tworzy je na nowo. Sytuacja Gézy Cséby jest inna, dzięki „podwójnej duszy” sam – bez pomocy pośrednika – widzi tłumaczony tekst dogłębniej, być może prawdziwiej, być może z większym odczuciem. Z pewnością jego przekłady różnią się od przekładów tych poetów, którzy nie znając języka polskiego podjęli się tego pięknego zadania, by polskie wiersze przybliżyć węgierskiemu czytelnikowi.

Rozmowę ze studentami urozmaiciły wiersze, które gość odczytał w wersji oryginalnej oraz we własnym przekładzie, pokazując studentom konkretne trudności, z jakimi borykał się w trakcie pracy nad nimi.

Studenci byli ciekawi, czy można zajmować się przekładem literackim nie będąc literatem. Zdaniem Gézy Cséby każdy tłumacz literatury jest równocześnie pisarzem lub poetą, sam również wydał kilka tomików swoich wierszy. Miejmy nadzieję, że spotkanie wpłynieło inspirująco na młodzież i być może niektórzy będą chcieli rozpocząć przygodę z literaturą.

Apolka, fot. ZN

Találkozás Cséby Géza műfordítóval

Sokan hallgatták meg – lengyel és más szlavisztyka szakos hallgatók – Cséby Géza költő és műfordító délutáni előadását február 24-én az ELTE Szláv Könyvtárában. A találkozót a Fővárosi Lengyel Önkormányzat szervezte, az eseményen részt vett dr. Várnai Dorota, az FLÖ vezetője.

Cséby Géza igazán gazdag irodalmi munkássággal büszkélkedhet. Több száz tanulmány fűződik a nevéhez, számos lengyel és magyar kitüntetés birtokosa. Több mint kétszáz lengyel író, költő műveit fordította magyarra. Verseket és gyermekverseket is ír. A beszélgetés során megosztotta hallgatósgával tudását és gondolatait. Előadásában jól ismert műveket is felidézett (például Konstanty Ildefons Gałczyński-tól Furcsa eset a Nowowiejska utca sarkán, Zbigniew Herberttől Cogito úr intelmei).

A műfordítás szakma iránt érdeklődők számos „kulisszatitkot” megtudhattak, és kérdéseiket is feltehették. Az előadás során jó pár érdekesség hangzott el, például, hogy születhet egy-egy műről több fordítás is, amelyek formalag különbözőek lehetnek, mégis ugyanarról az alkotásról szólnak.

Kiderült, hogy a fordítás szempontjából olykor legnehezebbnek gondolt magyar versek is átültethetők idegen nyelvre. Aki pedig műfordításra vállalkozik, azzal előfordulhat, hogy a verset lenyomatai megmaradnak benne, és úgy érezheti, hogy a kész műben az ő munkája is benne van.

Ijjas Anna

„Drenczanie – węgierscy Polacy“ w Krakowie

W Krakowie w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej przy ul. Rajskiej 1 23 lutego została uroczyste otwarta wystawa „Drenczanie – węgierscy Polacy”. Wystawę przygotowała Elżbieta Romanowska korzystając z bogatych zbiorów Jadwigi Plucińskiej-Piksy i Janusza Kamockiego. Wystawa, która cieszy się dużym zainteresowaniem, będzie czynna do 10 kwietnia br. Dzięki wystawie Polacy mogą zapoznać się z dziejami Drenczan i odszukać nowe polsko-węgierskie powiązania.

red.

„Derenkiek – magyarországi lengyelek“ Krakkóban

Február 23-án a krakkói Rajska utca 1. alatt található Vajdasági Közkönyvtárban ünnepélyesen megnyílt a „Derenkiek – magyarországi lengyelek” című kiállítás, amelyet Elżbieta Romanowska állított össze Jadwiga Plucińska-Piksa és Janusz Kamocki gazdag gyűjteményeiből. A nagy érdeklődésnek örvendő kiállítást idén április 10-ig lehet megtekinteni. A kiállításnak köszönhetően az anyaországi lengyelek megismerhetik Derenk történetét, és új lengyel-magyar összefüggéseket fedezhetnek fel maguknak.

szerk.

BEMOWSKI DZIEŃ KOBIET

7 marca w Budapeszcie, w sobotnie popołudnie w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema przy współudziale SNP XIII dzielnicy Budapesztu odbyło się spotkanie z okazji Dnia Kobiet, podczas którego w nastroju "lekkim, łatwym i przyjemnym" z dużym powodzeniem wystąpili artyści scen węgierskich, śpiewacy musicalowi: Bernadett Szemerédi i Géza Egyházi. Wszystkiemu temu towarzyszyły piękne orchidee, lampka wina i miła atmosfera.

Dzień Kobiet obchodzony 8 marca jako wyraz szacunku dla ofiar walki o równouprawnienie kobiet ustanowiony został w 1910 roku. Za pierwówzór Dnia Kobiet przyjąć można obchodzone w starożytnym Rzymie Matronalia. Było to święto przypadające na pierwszy tydzień marca, związane z początkiem nowego roku, macierzyństwem i płodnością. Początki Miedzynarodowego Dnia Kobiet wywodzą się z ruchów robotniczych w Ameryce Północnej i Europie. Pierwsze obchody Narodowego Dnia Kobiet odbyły się 28 lutego 1909 r. w Stanach Zjednoczonych. Obecnie obchodzony jest w 56 krajach na świecie - w tym w Polsce i na Węgrzech.

(b.)

ZUS - POŚWIADCZENIE ŻYCIA I ZAMIESZKANIA EMERYTA LUB RENCISTY

Szanowni Państwo!

Referat ds. Konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie uprzejmie informuje, że potwierdzenia podpisu na formularzu **Poświadczenie życia i zamieszkania emeryta lub rencisty** może dokonać Konsul RP lub lokalny oddział węgierskiego odpowiednika ZUS, tj. **Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága**.

W związku z powyższym nie jest konieczny przyjazd do Budapesztu, można zgłosić się we właściwym dla miejsca zamieszkania oddziale **Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága**.

W Referacie ds. Konsularnych czynność ta wykonywana jest bezpłatnie.

Pozostaje z poważaniem i pozdrowieniami.

Andrzej Kalinowski

Konsul RP w Budapeszcie

ZUS – A NYUGÍJAS ÉLETBEN LÉTÉNEK ÉS LAKCÍMÉNEK IGAZOLÁSA

Tiszttelt Hölgyeim, Tiszttelt Uraim!

A Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége Konzuli Ügyek Referátuma tisztelettel tájékoztatja Önököt, hogy a „**NYUGDÍJAS ÉLETBEN LÉTÉNÉK ÉS LAKCÍMÉNEK IGAZOLÁSA**” űrlapon tett aláírás hitelességét a Lengyel Köztársaság Konzulja, illetve a lengyel ZUS magyar megfelelője, az **Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága** igazolhatja.

Fentiekkel kapcsolatosan tehát nem szükséges Budapestre utazni a Konzuli Ügyek Referátumára, elegendő jelentkezni az **Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság** lakóhely szerint illetékes kirendeltségén.

Az aláírás hitelességének igazolását a Konzuli Ügyek Referátuma díj-, és illetékmentesen végzi.

Maradok tisztelettel és szívélyes üdvözlettel:

Andrzej Kalinowski

Konsul RP w Budapeszcie

KRONIKA

Budapeszt: wykład prof. dr. hab. Arkadiusza Adamczyka

6 marca, w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema w Budapeszcie odbył się bardzo interesujący wykład prof. dr hab. Arkadiusza Adamczyka z Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach (Filia w Piotrkowie Trybunalskim) nt. "MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI I POLSKIE UGRUPOWANIA POLITYCZNE 1918-1939 WOBEC TRAKTATU W TRIANON". Wprowadzenia do wykładu dokonał znany węgierski polonofil, historyk dr Imre Molnár, a organizatorami spotkania z profesorem było PSK im. J.Bema i tamtejszy Oddział POKO. Prof. dr hab. Arkadiusz Adamczyk specjalizuje się w naukach o teorii polityki, geopolityki i geostrategii, stosunkach międzynarodowych i w najnowszej historii politycznej.

Od 2010 roku jest kierownikiem Zakładu Doktryn Politycznych i Dyplomacji w XX wieku, od 2012 roku Zakładu Teorii i Myśli Politycznej, a od 2009 roku jest profesorem Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Za swoją pracę naukową był wielokrotnie odznaczany Krzyżami Załugi i innymi nagrodami w Polsce. W 2009 roku otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Ś. Stefana, przyznany przez Prezydenta Węgier, prof. László Solyoma za wkład w umacnianie współpracy naukowej między Polską a Węgrami. Prof. A.Adamczyk jest też tegorocznym laureatem medalu im. J. Esterházyego przyznawanego przez Związek im. Rakoczego.

Wykład profesora wzbudził wielkie zainteresowanie słuchających, co sprawiło, że po jego zakończeniu wywiązała się ożywiona dyskusja.

(b.)

Beszélgetés történelemről a Gdańsk könyvesboltban

A Bartók Béla úton megbúvó Gdańsk könyvesbolt és büfében lépni nem lehetett a sok érdeklődtől, akik szó szerint bezsúfolódtak a hangulatosan megvilágított kis helyiségebbe, hogy tanúi lehessenek Mitrovits Miklós történész és Pálfalvi Lajos műfordító beszélgetésének.

A találkozóra március 5-én, csütörtök este hét órakor került sor, de már jóval előtte gyülekeztek az ismérők és érdeklődők, hogy még időben helyet foglalhassanak az eseményre. S miközben bőven fogyott a Gdańsk címkés sörből, elkezdődött a lengyel-magyar kapcsolatok mélyreható elemzése, melynek alapja a tavaly összel megjelent Lengyel-magyar „két jó barát”, a két ország 1957-1987 közötti kapcsolatait felölő dokumentumkönyv volt.

Aki eddig nem olvasta a könyvet, a beszélgetést hall-gatva valószínűleg kedvet kapott rá, hogy belelapozzon. Számtalan érdekes, a mai helyzetet is befolyásoló téma felvétődött: a magyarok lengyelképe, a lengyelek magyarképe, valamint a propaganda szerepe mindkettőben, a kisebbségekhez való viszony, politikai, történelmi és kulturális kérdések, a vita Spiró György Ikszek című könyve körül és még sorolhatnánk.

A program késő este ért véget, s miután minden felmerülő kérdés megválaszolásra került, a vendégek elkeveredtek, és kezdetét vette a kötetlen, éjszakába nyúló beszélgetés.

Ijjas Anna

W imieniu Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha /Dom Polski im. Jana Pawła II, 1103 Budapest, Óhegy u.11./ dziękujemy wszystkim ofiarodawcom za wsparcie 1% odpisu od dochodów w roku 2013.

W 2014 roku z tego tytułu na konto Stowarzyszenia wpłynęła kwota : 308.417,- Ft.

Powyższa kwota została przeznaczona na zorganizowanie bogaty programów Stowarzyszenia św. Wojciecha, na działalność przedszkola, chóru św. Kingi, na wsparcie pokrycia kosztów utrzymania Domu Polskiego w Budapeszcie oraz na koszty druku polonijnego kalendarza.

Proszę o pamięć, przypominamy nasz numer podatkowy:

18043341 - 1 - 42

Zarząd

A Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete /II. János Pál Lengyel Ház, 1103 Budapest, Óhegy u. 11/ nevében köszönjük a 2013-ban felajánlott SZJA 1% támogatásukat.

2014-ben a felajánlott összeg nagysága: 308.417,- Ft volt.

Az Egyesület köszönetét fejezi ki támogatóinak, és kéri további segítségüket.

Elnökség

Az Egyesület adószáma:

18043341 - 1 - 42

DZIEŃ SKUPIENIA W POLSKIEJ PARAFII

28 lutego 2015 r Koło Żywego Różańca, skupione przy Polskiej Parafii w Budapeszcie zorganizowało wyjazdowy Dzień Skupienia i Modlitwy w kościele Trójcy Przenajświętszej w Káposztásmegyer. Inicjatywa tego spotkania i jego przygotowanie to zasługa Asi Priszler, dzięki której mogliśmy poznać następny kościół w Budapeszcie.

Bardzo mile powitał nas Proboszcz ksiądz Béla Kosinsky, który może pochwalić się polskimi korzeniami. Pan András, członek Ruchu Focolare oraz Asia oprowadzili nas i pokazali kościół, kolumbarium, sale katechetyczne oraz opowiedzieli o budowie i działalności wspólnoty.

Parafia powstała w 1989 r na terenie osiedla Káposztásmegyer. Kamień węgielny pod budowę nowego kościoła położył biskup Izidor Marosi w 1991 roku. Konsekracji świątyni dokonał Kardynał László Lékai w 1995 r.

Przewodnikiem duchowym naszego formacyjno-modlitewnego spotkania był ksiądz Krzysztof Grzelak TChr, który wygłosił konferencję na temat „Krzyż Jezusa Chrystusa drogą nadziei człowieka”.

A oto kilka myśli usłyszanych na konferencji.

Krzyż jest naszą nadzieję na wytrwanie. Nie jesteśmy sami w swoich trudach i cierpieniach, Jezus podzielił z nami swoje cierpienie i daje nam siłę i odwagę.

Krzyż jest naszą nadzieję na umocnienie. Wszelkie зло, jakie musimy przejść nie musi nas zniszczyć, ale stać się drogą duchowej przemiany.

Krzyż jest naszą nadzieję na miłość. Jezus dobrowolnie wydał się na mękę z miłości do wszystkich ludzi. Pokazał, jak miłością możemy pokonać зло i cierpienie.

Krzyż jest naszą nadzieję na ostateczne zwycięstwo. Rozważanie tajemnicy krzyża nabiera wartości w obliczu zmartwychwstania. Człowiek musi przejść przez upadki i cierpienia, jak Jezus. Jako chrześcijanie musimy zaufać i mieć nadzieję w Bogu na ostateczne zwycięstwo.

Po wysłuchaniu pouczającej konferencji i krótkiej przerwie na kawę uczestniczyliśmy w Drodze Krzyżowej przygotowanej i prowadzonej przez naszego proboszcza.

Po trudach duchowej części spotkania, zostaliśmy ugoszczeni smacznym obiadem, przygotowanym przez Asię i Györgya Priszlerów.

O godz. 15 w kaplicy odmówiliśmy Koronkę do Miłosierdzia Bożego, a na zakończenie wielkopostnego Dnia Skupienia została odprawiona Msza św. Pragniemy serdecznie podziękować ks. Krzysztofowi za duchowe przewodnictwo, Bogusi za organizację, Basi za „uwiecznienie” naszego spotkania na stronie internetowej naszej parafii, a Polskiemu Samorządowi Narodowościowemu w Újpešczie za finansowe wsparcie Dnia Skupienia.

Anna Orbókné Jagiełło

Budapeszt: Pieniny i Szczawnica w Domu Polskim

8-go marca w budapeszteńskim Domu Polskim odbył się Dzień Promocji Regionu Pieniny i Miasta Szczawnica. Z tej okazji z Polski zjechali rozmaiti zaciągnęci goście, z dyrektorem Miejskiego Ośrodka Kultury w Szczawnicy, panem Piotrem Gąsienicą oraz prezesem Flisaków Pienińskich, Janem Sienkiewiczem na czele, którzy w sposób bardziej ciekawy, zaprezentowali region i uroki Szczawnicy - miasta posiadającego wiele węgierskich powiązań. W 1828 r. Szczawnicę nabyli Stefan i Józefina Szalayowie, po śmierci Stefana Szalaya uzdrowisko przejął w 1839 r. syn, Józef Szalay. To właśnie on jest uważany za twórcę uzdrowiska. W programie prezentacji znalazło się otwarcie dwóch bardzo atrakcyjnych wystaw malarstwa na szkle Anny Madei oraz ikon czy raczej kompozycji artystycznych Joanny Dziubińskiej, obie artystki osobiste uczestniczyły w wernisażu. Całość wzbogacił występ regionalnego zespołu "Juhasy" ze Szczawnicy i poczęstunek potrawami regionalnymi. Oczywiście nie zabrakło oscypków.

Wśród uczesników imprezy rozlosowano dwuosobowe zaproszenia na spływ Dunajcem i pobyt weekendowy w Szczawnicy.

Honorowy patronat nad budapeszteńską prezentacją objął Grzegorz Niegoda, Burmistrz Miasta i Gminy Szczawnica, a organizatorem całości był Oddział Polskiego Ośrodka Kulturalno Oświatowego przy ulicy Óhegy 11. Organizatorzy nie zapomnieli też o 8-marcowym święcie i wszystkie panie - a było ich wiele na sali - odbarowane zostały pięknymi białymi różami i miłymi życzeniami.

(b. fot. B.Pál)

KRONIKA

SZOLNOKI CSATA: NIENARUSZALNA PRZYJAŹŃ POLSKO-WĘGIERSKA

W promieniach słonecznych nad brzegiem Cisy, dnia 7 marca 2015 r. miało miejsce cieszące się najwyższą rangą w kraju i największą ilością uczestników starcie żołnierzy/członków stowarzyszeń zachowania tradycji, przedstawiających przebieg wydarzeń z 1849 roku. Bitwa o Szolnok 5 marca była zapoczątkowaniem wiosennych zwycięskich walk wyzwoleniowych.

Organizatorami byli Fundacja Królewskiej Kultury Wojskowej i Centrum Kulturalne im. Aba-Novak, a udział w inscenizacji wzięło blisko 200 osób. Przebieg wydarzeń komentował pułkownik, historyk wojskowości dr Kedves Gyula, a przyglądały się im Andrzej Kalinowski, konsul przy Ambasadzie Polskiej, burmistrzowie miasta Szolnok, inni zgromadzeni goście, zupełnie młodzi i starsi mieszkańcy miasta. Żołnierze wielu narodów wzięli udział w ówczesnej bitwie, obecnie przybyły stowarzyszenia z Czech, Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycz-

nej Legionu Wysockiego i grupy z innych części kraju. Ogień 6 armat, karabinów, pistoletów, rajdy konne i pojedynek na miecze trzymały widzów w ciągłym napięciu.

Inszenizację bitwy poprzedziło złożenie hołdu i wieńców żołnierzom Legionów Polskich, poległym w bitwie o Szolnok. Wieńce złożyli między innymi: konsul Andrzej Kalinowski, Szalay Ferenc burmistrz miasta Szolnok, Korinna Wesołowski i Bátori Zsolt wiceprzewodniczący w imieniu Ogólnokrajowego Samo-

rządu Polskiego. Przy tablicy pamiątkowej gen. Józefa Wysockiego pułkownik Máté Endre wygłosił bardzo interesujący referat na temat historii Legionów Polskich, po czym dokonał nadania rang paru kolegom ze Stowarzyszenia.

Konsul Andrzej Kalinowski w swoim referacie odwołał się do historycznej wolności i przyjaźni. Burmistrz Szalay Ferenc wskazał, że nie wolno zaprzepaścić dziedzictwa historycznego, należy je przekazać młodemu pokoleniu, że przyjaźń dwóch narodów jest silna i niezniszczalna. Mówcy zgodnie podkreślili, że jakiekolwiek próby podejmowane z zewnątrz w celu rozluźnienia czy przejściowe polityczne intencje nie mogą zniweczyć tysiącletnich wartości.

KWW

AKTY STANU CYWILNEGO

Referat ds. Konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie uprzejmie informuje, że począwszy od dnia 1 marca 2015 roku, tj. wejścia w życie Ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r., wniosek o wydanie odpisu każdego polskiego aktu stanu cywilnego (np. aktu urodzenia), bez względu na miejsce jego sporządzenia, a także wniosek o wydanie zaświadczenie o stanie cywilnym lub zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych będzie można złożyć w dowolnym USC w Polsce.

W praktyce oznacza to, że osoba pochodząca np. ze Szczecina po 1 marca br. będzie mogła otrzymać akt stanu cywilnego np. w Tarnowie.

Andrzej Kalinowski

Konsul RP w Budapeszcie

Az Országos Lengyel Önkormányzat

OLÖ/11/2015.(II.14.) számú közgyűlési határozata és a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A § alapján

pályázatot hirdet

a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola igazgatói posztjára

Az intézmény jelenlegi igazgatójának a 2014/2015 tanév végeztevel igazgatói tisztségről összeférhetetlenség miatt le kell mondania. Ezért pályázatot írunk ki az igazgatói állás betöltésére.

A Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában az intézményvezetői megbízás feltételei a következők:

1) A pályázatra jelentkezőnek rendelkeznie kell az alábbiakkal:

- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal
- lengyel és magyar nyelv jó ismeretével, de előnyt jelent az anyanyelvi szintű lengyel nyelvtudás
- szakirányú egyetemi tanári diplomával
- legalább 5 éves gyakorlattal nemzetiségi nevelési-oktatási intézményben
- közoktatás-vezetői diplomával
- min. 3 év vezetői gyakorlattal
- a lengyelországi és magyarországi oktatási rendszer ismertével
- szervezői és vezetői gyakorlattal
- magyar állampolgársággal

2) A jelentkező ajánlatának tartalmaznia kell az alábbiakat:

- iskolavezetési programot
- a pályázatra való jelentkezés indoklását
- szakmai önéletrajz
- a diploma másolatát és egyéb képesítést, valamint az előző munkaviszonyt igazoló okmányokat

3) Az alkalmazás módja: kinevezés határozott időre, 2015. augusztus 1-től 2019. július 31-ig.

4) Illetmény: A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és az 138/1992.(X.8.) Korm. rendeletben foglaltak szerint

5) Munkavégzés helye: LNNI, 1102 Budapest, Állomás u. 10.

6) Foglalkoztatás jellege: teljes munkaidős

7) Az elbírálás kétlépcsős:

- A lengyel iskola pedagógusainak javaslattétele után
- az OLÖ Kulturális Bizottságának elnöke elkészíti a javaslatot, amelyet beterjeszt az OLÖ testülete elé.
- Az OLÖ testülete előreláthatólag 2015. május 7-én meghozza döntését, amelyről a döntést követő 2 héten belül értesíti az érintetteket.

8) Pályázat benyújtási ideje és címe:

A pályázatokat – a szükséges igazolásokkal együtt – személyesen, vagy ajánlott levélben kell benyújtani az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalába (1102 Budapest, Állomás út 10.) 2015. április 15-ig. Mér vadó a feladás dátuma..

Dr. Rónayné Slaba Ewa

elnök

Budapest, 2015. február 14

SZANOWNI PAŃSTWO! DRODZY PRZYJACIELE I SYMPATYCY!

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema wyraża serdeczne podziękowanie wszystkim darczyńcom za dotychczasowe dotacje, które pomogły w zorganizowaniu wielu interesujących uroczystości kulturalnych. Równocześnie gorąco prosimy o przekazywanie 1% podatku osobowego na cele Stowarzyszenia także i w tym roku. W oświadczeniu podatkowym należy podać nazwę Stowarzyszenia, adres oraz numer podatkowy: **19000943-1-41** Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület 1051 Budapest, Nádor utca 34. II. 1

Z radością przez cały rok przyjmujemy także inne dotacje, które można wpłacać na numer konta bankowego: OTP V. ker. fiókja 1052 Budapest, Deák Ferenc utca 7-9

11705008 - 20012759-00000000

Zarząd Stowarzyszenia

Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ

Kurs metodyczny dla nauczycieli Polskiej Szkoły na Węgrzech

Kurs tym razem odbył się w Zakopanem. Słysząc nazwę tej miejscowości wszyscy znajomi z niedowierzaniem przyjmowali słowo kurs, natomast z zazdrością nasuwały im się na myśl narty, słynne zakopiańskie Krupówki, Gubałówka, oscypki... My, nauczycielki, też z przyjemnością myślałyśmy o tym samym, wiedząc jednak, że niewiele będzie wolnego czasu, ale na pewno starczy go na krótki spacer po Krupówkach. Zakopane, jak przystoi na prawdziwą zimową stolicę Polski, przywitało nas przepięknym, zimowym krajobrazem, dookoła biały śnieg i bardzo czyste, idealnie przezroczyste powietrze, a na dodatek z okiem pensjonatu, w którym byliśmy zakwaterowane, widoczny był Wielki Giewont, jeden z najwyższych szczytów w Tatrach (1894m n.p.m.) położony w całości na terenie Polski. Po kilku

godzinach jazdy znalazłyśmy się nie tylko w innym kraju, ale w jakiejś zaczarowanej krainie. W Zakopanem wciąż trwała świąteczna atmosfera Bożego Narodzenia. Na Krupówkach stały ubrane jeszcze choinki, wokół świąteczna iluminacja. Pod koniec lutego, w okresie Wielkiego Postu robiło to naprawdę niesamowite wrażenie. Cudowna pogoda, wspaniała widoczność, przepyszne polskie potrawy - to wynagrodzenie za siedzenie na zajęciach i prowadzoną w szkole pracę dydaktyczną. Wyszuchałyśmy bardzo ciekawego, przeplatanego materiałami poglądowymi wykładu Anny Lang na temat pracy mózgu, roli snu i sposobu odżywiania się w związku z procesem nauczania, no i oczywiście uczenia się i zapamiętywania.

Pani profesor Wioletta Kozioł, która przyjechała do nas z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z Warszawy (miała więc nieco dłuższą podróż, niż my z Budapesztu) zapoznała nas z najnowszymi metodami przeprowadzania egzaminów z języka polskiego, z wymogami układania zadań kontrolnych, egzaminacyjnych, jak również z nowym, wciąż niedoskonałym systemem matur w Polsce. Wspólne dyskusje przeciągały się do nocy, tym bardziej, że pani profesor udzieliła również konsultacji koleżankom piszącym podręczniki dla naszej szkoły.

Nastąpiło przysłowiowe już połączenie przyjemnego z pożytecznym. Wystarczyło też czasu, by oprócz nasycenia się polskim klimatem, spaceru pod polskim niebem przywieźć na Węgry trochę polskich smaków. Bo co przywozi się z Polski, wie chyba każdy Polak żyjący na obczyźnie: przede wszystkim chleb, ten niepowtarzalny, znany z dzieciństwa trochę kwaskowy smak, trochę polskiej kiełbasy, żurek, kisiel, polskie przyprawy, a poza tym Zakopane nie istnieje bez góralskich oscypków i pierogów.

Alina Tóka, Pécs

Polscy laureaci pamiątkowych plakiet im. J.Esterházyego

8 marca w Budapeszcie Związek im. Rákócziego oraz Komisja Pamięci Jánosa Esterházyego plakietami pamiątkowymi za zasługi w pogłębianiu polsko-węgierskich kontaktów uhonorowała trzech Polaków. Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, pana ministra Jana Stanisława Ciechanowskiego za wybitne osiągnięcia w pogłębianiu polsko - węgierskich kontaktów oraz umacnianiu kultu Jánosa Esterházyego w Polsce. Profesora Uniwersytetu Humanistyczno - Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach (Filia w Piotrkowie Trybunalskim) prof. dr hab. Arkadiusza Adamczyka za publikacje i prace badawcze nad polskim i środkowoeuropejskim znaczeniem dorobku życia hrabiego Jánosa Esterházyego, oraz pielęgnowanie naukowych polsko-węgierskich kontaktów. Laureatem nagrody został także dyrektor MOK w Szczawnicy, pan Piotr Gąsienica za umacnianie przyjaźni polsko-węgierskiej oraz umieszczenie tablicy pamiątkowej w Szczawnicy, poświęconej Jánosowi Esterházyemu, którego 114. rocznicę urodzin obchodzimy w roku bieżącym.

(b.)

Attila Szalai laureatem polskiego odznaczenia

10 marca 2015 odbyła się w Ambasadzie RP w Budapeszcie uroczystość wręczenia odznaki honorowej "Zasłużony dla Kultury Polskiej" Attili Szalaiemu. Attila Szalai (ur. w 1950 r.) jest dziennikarzem, publicystą, tłumaczem języka polskiego, emerytowanym dyplomatą. Pracował m.in. jako radca kulturalny Ambasady Węgier w Warszawie, był także dyrektorem warszawskiego Węgierskiego Instytutu Kultury - w sumie kilka lat spędził mieszkając w Polsce. Od lat ma kontakty z tut. Polonią - jest członkiem PSK im.

J.Bema na Węgrzech, oraz członkiem kolegium redakcyjnego kwartalnika "Głos Polonii". Odznaczenie "Zasłużony dla Kultury Polskiej" ustanowione w 1969 roku - przyznaje minister kultury i dziedzictwa narodowego. Nadaje się je za szczególnie zasłużone i istotny wkład w rozwój literatury, teatru, fotografii, malarstwa i innych dziedzin kultury. Nagradzani mogą być nią zarówno Polacy, jak i cudzoziemcy - a w imieniu ministra kultury wręczył A.Szalaiemu ambasador RP na Węgrzech Roman Kowalski, a uroczystości asystowali przyjaciele i znajomi odznaczonego, przedstawiciele polsko-węgierskich elit intelektualnych, dyplomaci.

(b.zródło: budapest.msz.gov.pl)

CO BYŁO, CO BĘDZIE

CO BYŁO?

- W dniu 7 lutego w Budapeszcie odbył się doroczyń BAL POLSKI organizowany przez OSP.
- W dniu 14 lutego na posiedzeniu plenarnym zebrał się OSP.
- W dniu 14 lutego w siedzibie PSK im. J.Bema na Węgrzech Samorząd Narodowości Polskiej V dzielnicę wspólnie z PSK im. J.Bema zorganizował koncert fortepianowy w wykonaniu sławnego węgierskiego pianisty, wybitnego przyjaciela Polaków Alexa Szilasiego.
- W dniu 20 lutego SNP III dzielnicę zorganizował spotkanie w Salonie Polskim.
- W dniu 24 lutego w Katedrze Filologii Polskiej ELTE w Budapeszcie odbyło się spotkanie z Géza Cséby nt. "Tajniki przekładu literackiego", zorganizowane przez Stołeczny Samorząd Polski dla studentów polonistki.

CO BĘDZIE?

- * W dniu 4 kwietnia o godz. 13,00 w siedzibie Polskiego Samorządu IV dzielnicę Budapesztu odświętnie się poświęcenie potraw.
- * W dniu 5 kwietnia w Domu Polskim w Budapeszcie o godz. 12.00 Stowarzyszenie Katolików Polskich pw. św. Wójciecha i Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema organizują tradycyjne spotkanie wielkanocne.
- * W dniach 8 – 26 kwietnia w Dunajváros w Muzeum Intercisa tamtejszy SNP organizuje wystawę fotograficzną o Janie Pawle II, pochodzączącą ze zbiorów Domu Polskiego w Budapeszcie.
- * W dniach 10 i 11 kwietnia w Szkole Polskiej na Węgrzech odbywały się będą egzaminy ECL.
- * W dniu 11 kwietnia przy pomniku Katyńskim (III dzielnica Budapesztu) o godz. 17.00 odświętnie się uroczystość składania wieńców organizowana przez samorząd dzielnicowy i tamtejszy SNP.
- * W dniu 12 kwietnia w egerńskiej Bazylei w dziesiątą rocznicę śmierci Jana Pawła II odświętnie się msza św. poświęcona pamięci papieża. Podczas mszy wystąpi chór męski HASŁO Bazyliki Mariackiej w Krakowie. Na zakończenie mszy odświętnie się koncert tego chóru.
- * W dniu 18 kwietnia Chór „Dalárda” z Nyíregyháza wyjedzie na spotkanie chórów do Kosina k/Rzeszowa – miasta partnerskiego Nyíregyháza.
- * W dniu 19 kwietnia w Szkole Polskiej na Węgrzech odświętnie się konkurs recytatorski.

* W dniu 19 kwietnia o godz. 15.00 w siedzibie SNP w Újpeiszcie proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak SChr. sprawował będzie mszę świętą w intencji zamordowanego w Starobielsku por. Bogumiła Sutarskiego. Po mszy świętej przy Dębie Pamięci zapalone zostaną znicze, odmówiona modlitwa i złożone wiązki.

* W dniu 22 kwietnia o godz. 17.00 Stołeczny Samorząd Polski wspólnie z PSK im. J.Bema w siedzibie tego stowarzyszenia (Budapest, V. dzielnica ul. Nádor 34) organizuje wykład prof. Edwarda Jakielka z Uniwersytetu Gdańskiego nt. „Norwid wobec tradycji biblijnej”.

* W dniu 23 kwietnia Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Szegedzie organizuje otwarcie wystawy poświęconej Ryszardowi Kuklińskiemu, a gościem honorowym wernisażu będzie pan Filip Frąckowiak, dyrektor muzeum, w którym znajduje się spuścizna po R. Kuklińskim. Ponadto wykład wygłosi pan György Gyarmati - dyrektor archiwum historycznego Służby Specjalnych. Wystawę poprzedzi w dniu 22 kwietnia projekcja polskiego filmu „Jack Strong”.

* W dniu 23 kwietnia w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie sprawowana będzie msza świętą w intencji członków Stowarzyszenia Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha.

* W dniach 24 – 26 kwietnia SNP z Dunaújváros wspólnie z przedstawicielami narodowości chorwackiej organizuje pielgrzymkę do Medugorje.

* W dniu 24 kwietnia nastąpi rozstrzygnięcie wyników konkursu rysunkowego ogłoszonego dla uczniów węgierskich szkół podstawowych przez SNP w Dunaújváros.

* W dniu 26 kwietnia o godz. 10.30 w Kościele Polskim w Budapeszcie odświętnie się msza świętą w pierwszą rocznicę kanonizacji Jana Pawła II oraz w 70. rocznicę śmierci ks. Wincentego Danka, pierwszego proboszcza i budowniczego kościoła polskiego w Budapeszcie, a następnie po okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej na ścianie kościoła odsłonięta zostanie tablica pamiątkowa, a w Domu Polskim wygłoszona zostanie prelekcja historyczna oraz otwarta wystawa o uchodźstwie polskim na Węgry. Organizatorami uroczystości jest Oddział POKO i SKP pw. św. Wojciecha.

* W dniu 30 kwietnia w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema w Budapeszcie odświętnie się koncert fortepianowy w wykonaniu Marcina Dominika Głucha.

MI VOLT?

- Február 7-én Budapesten zajlott az OLÓ által évente megrendezett Lengyel Bál.
- Február 14-én testületi ülésre gyűlt össze az OLÓ.

• Február 14-én zongorakoncertet adott a lengyelek nagy barátja, Szilasi Alex, a kitűnő zongoraművész. Az eseményre az V. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a Bem J. LKE szervezésében, az Egyesület székházában került sor.

• Február 20-án a III. kerületi LNÖ találkozót tartott a Lengyel Szalonban.

• Február 24-én A műfordítás rejtelme című rendezvény keretében Cséby Gézával lehetett beszélgetni a budapesti ELTE Lengyel Filológiai Tanszékén. Az alkalommal a Fővárosi Lengyel Önkormányzat szervezte lengyel szakos hallgatók részére.

MI LESZ?

* Április 4-én 13 órai kezdettel ételszentelés lesz a IV. kerületi Lengyel Önkormányzat székházában.

* Április 5-én a budapesti Lengyel Házban 12.00 órai kezdettel hagyományos husyéti találkozót rendez a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete és a Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület.

* Április 8-a és 26-a között látható a dunajvárosi Intercisa Múzeumban a helyi LNÖ szervezésében megnyíló II. János Pál pápa fényképkállítás, amely a budapesti Lengyel Ház gyűjteményéből származik.

* Április 10-11-én a Magyarországi Lengyel Iskolában ECL vizsgáztatás zajlott.

* Április 11-én Budapesten, a III. kerületben a katyni emlékműnél 17 órai kezdettel koszorúzási ünnepség lesz, melyet a helyi LNÖ szervez.

* Április 12-én az egri bazilikában emlékmise lesz II. János Pál pápa halálának 10. évfordulójához alkalmából. A misén a krakkói Mariacki bazilika HASŁO ferfikórusa fog énekelnél. A misét követően a kórus koncertet is ad.

* Április 18-án a nyíregyházi Dalárdá korús Nyíregyháza testvérvárosába, a Rzeszów környéki Kosinba, az ottani kórustalálkozóra utazik.

* Április 19-én szavalóversenyt tartanak a Magyarországi Lengyel Iskolában.

* Április 19-én az újpesti LNÖ székházában 15 órai kezdettel szentmisét mutat Krzysztof Grzelak Schr.

Atya, a magyarországi lengyel perszonális plebánia plebánoса. A miseszán-dékot a Starobielskben meggyilkolt Bogumił Sutarski hadnagyért ajánlják fel. A misét követően a jelenlévők az Emlékezet Tölgynél mécsesgyűjtésre és imádságra gyűlnek össze, illetve virágokat helyeznek el körülötte.

* Április 22-én 17 órai kezdettel Edward Jakiel – a Gdańskie Egyetem professzora – előadást tart Norwid a bibliai hagyománytúrában címmel a Bem J. LKE székházában (Budapest, V. ker. Nádor utca 34.), a Fővárosi Lengyel Önkormányzat és az Egyesület szervezésében.

* Április 23-án nyílik meg a Ryszard Kuklińskiak szentelt kiállítás a szegedi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében. A megnyitó díszvendége Philip Frąckowiak igazgató úr lesz, akinek az irányítása alatt állt a múzeumban található R. Kukliński hagyatéka. Gyarmati György – az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára igazgatója – szintén beszédet fog mondani a megnyitón. A megelőző napon, április 22-én levetítik a Jack Strong című lengyel filmet.

* Április 23-án a budapesti Szent István-bazilikában szentmisét celebrálnak, melynek miseszán-dékát a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete tagjai érdekelében ajánlják fel.

* Április 24-e és 26-a között lesz a medjugorjei zarándoklat, amelyet a dunajvárosi LNÖ a horvát nemzetiségi képviselőivel közösen szervez.

* Április 24-én hirdetik ki a magyar általános iskolák tanulói számára a dunajvárosi LNÖ által meghirdetett rajzverseny pályázat eredményét.

* Április 26-án a budapesti Lengyel Templomban 10.30-kor szentmisse kezdődik II. János Pál pápa szentté avatásának első évfordulójá, illetve a lengyel templomot építettő és annak első plebánosaként működő Wincent Danka atya halálának 70. évfordulójára emlékez. Ezt követően a II. világháború befejezésének 70. évfordulója alkalmából emléktáblát avatnak a templom falán; a Lengyel Házban történelmi témaúj előadás hangzik el, illetve megnyílik a lengyel menekültek magyarországi befogadásával foglalkozó kiállítás. Az ünnepéget az EKK helyi részlege és az MLK Szent Adalbert Egyesülete szervezi.

* Április 30-án Marcin Dominik Głuch ad zongorakoncertet a budapesti Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület szalonjában.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w/w programach.

(b.)

Triduum Paschalne i uroczystości wielkanocne w budapestenskim Kościele Polskim

2.04 – Wielki Czwartek - rozpoczyna się Triduum Paschalne , godz. 17.00 - Msza św. Wniebowzięcia Pańskiej

3.04 – Wielki Piątek, godz. 15.00 - droga krzyżowa w parku przy kościele, godz. 17.00 - Liturgia Męki Pańskiej

4.04 – Wielka Sobota, Poświęcenie pokarmów: 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, godz. 19.00 - Wigilia Paschalna i Procesja Rezurekcyjna

5.04 – WIELKANOC, Msza św. tak, jak w każdą niedzielę

6.04 – Poniedziałek Wielkanocny, Msza św. tylko o godzinie 9.00 i o 10.30

A nagyhét és a húsvét ünnepi eseményei a budapesti Lengyel Templomban:

apr. 2. – nagycsütörtök – megkezdődik a nagyhét

17.00 – az utolsó vacsora emlékmiséje

apr. 3. – nagypéntek, 15.00 – kereszttújárás a templom mellett parkban, 17.00 – Urunk szenvadésének liturgiája

apr. 4. – nagyszombat, ételszentelések időpontjai: 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 19.00 – húsvéti vigília és feltámadási körmenet

apr. 5. – húsvét vasárnap, misék a szokásos vasárnapi miserend szerint

apr. 6. – húsvét hétfő, misék csak 9.00-kor és 10.30-kor.

Kalandra fell

Ki volt ez az ember, aki szakállasan, kissé hajlot tan, de kimért, egyenletes léptekkel tolta maga előtt megpakolt kerékpárját az afrikai dzsungelben?

Kazimierz Nowak 1931 novemberében vágott neki álmai útjának – Líbia fővárosából, Tripoliból indul el, hogy viharvert biciklijén észak-déli irányban átkerezzent az afrikai kontinensen. 1934 áprilisában érte el Afrika déli csúcskét, a Tű-fokot. Innen egy másik útvonalat választott, és... ugyanazt a távolságot megtette visszafele is! A marokkói Algírban ért véget hihetlen és kalandos utazása 1936 novemberében.

Kazimierz Nowak Stryjben született, Poznańban telepedett le és már fiatal korában rabul ejtette az utazás. Ötéves afrikai útja élete nagy vállalkozása és kalandja volt. Sok-sok évvel később gimnáziumot neveztek el róla Poznańban, képregeny születt viszontagságairól, s a „Nowak Afrikája 2009–2011” névre keresztlel expedícióban lengyel kerékpárosok járták végig ugyanazt az útvonalat, amelyet ő tett meg annak idején.

De hát milyen vándorút is volt ez, amelyre a múlt század 30-as éveiben – ami, valljuk be, igencsak távol esik a jelentő – sor került? Több mint húszezer kilométer, különböző országokon és kultúrákon át, érintetlen és nem egészen érintetlen területeken, ember nem járta dzsungalek mélyén, lakatlan sivatagban, vadállatok között és nyüzsgő nagyvárosokban. Kerék-páron, olykor a biciklit cipelve, gyalogosan, lóháton, tevén, csónakban.

Kazimierz Nowak vándorlása nem teljesítménytúra vagy rekordkísérlet volt. Története nem motivációs könyv, nem afrikai vadásznapló, nem egy szokatlan időutazás a múltba. Egy egyszerű, szerény, elszánt és kitartó ember vállalkozása, aki nem rettent vissza a rá váró nehézségektől. Fehér embert sosem látott afrikai törzsek, vadállatok, halálos trópusi betegségek, elősködők, áthalthatatlan dzsungelek, süppedős mocsarak, sebes sodrású folyók, kiszáradt sivatagok fogadták – mindez jól tudta, mégis elindult. A Teremtő csodálatos világa, a vadon szerezete, a másik ember és az idegen kultúra iránt érzett tisztelet és érdeklődés – mindeneket tükrözik vissza Kazimierz Nowak leírásai, fekete-fehér fotói. „Pillangórajok fűdenek a napsugarak párhuzamos fénypázmáiban; a sugarak keskeny résre leltek a faóriások koronáiban, és kíváncsian kukkan tanak be a veszedelmes, mesebeli zöld világba.” Az útjába került afrikai törzsek döbbenten néztek a fehér embert, aki különös járművén közelített feléjük. Nowak olyan falvakba is betért, ahol még soha nem láttak fehér embert, és találkozott kannibál törzsekkel is. Féltette ezeket a népeket. „Semmi sincs olyan rossz hatással Afrika primitív népeinek kultúrájára és erkölcsére, mint a mi túlfeljett civilizációnk, amelyet erőszakkal plántáltak bele a fekete kontinens távoli földjébe” – írta.

Mielőtt betért volna egy-egy afrikai nagyvárosba, még egy éjszakát a városon kívül töltött. A dzsungel mélyén érezte otthon magát. Ott számtalan halász veszély leselkedett rá, mégis igyekezett távolságot tartani a civilizaciótól. Irtózott a bürökrácia, a hatósági rendelkezések, a beutazási vízumok világától, amelyek számtalanszor megnehezítették az útját. A kényelem és a fényüzés helyett a varázslatos afrikai éjszaka vonzotta. „Egy ilyen éjszakán az ember úgy érzi, Isten leereszkedett az égből, ott van a közelben, és felfoghatatlan létezésének világossága titokzatos derengéssel tölti meg a lakatlan vidéket (...) S mindez csak a vándor érzékeli, az emberi nem már elfeledte.” Ezekből a ritka élményekből merít erőt további útjához.

Kazimierz Nowak életét számtalanszor mentették meg helyiek, nyújtottak neki segítő kezet, ha éhes, vagy szomjas volt. Afrika legeldugottabb pontjain, a legváratlanabb helyeken honfitársakkal is találkozott. Ilyenkor mindenig határtalan örööm járta át, az efféle meghatott pillanatokra nehezen talált szavakat. Volt, aki megértette őt, volt, aki nem. Miért tette ki magát számtalan életveszélynél? Miért választotta mindenig a legnehezebb, legkényelmetlenebb, járatlan utat? Miért vágott neki a vadonnak egymágában? Nowak azt a szinte hozzáférhetetlen Afrikát akarta látni és megismerni, amely hiányzik az utazási prospektusokból, amelyet nem mutogatnak az odalátogató turistáknak, (...) Hogy ezt az Afrikát megismerjük, verejtékezni kell, éhezni, szomjazni, egészséget és életet kockáztatni!”

Mikor útnak indult, gyerekkorú álmat váltotta valóra. A vándorlás volt a munkája, a hivatása, s minél több akadályt kellett legyőznie, minél nehezebb vált az élet, annál szabadabbnak érezte magát. „Büszke vagyok rá, hogy saját erőmből kelekt át Afrikán, nem pedig idegenvezetők által irányítva, mint a gazdija által pórizon vezetett öleb.” Szinte eggyé vált az ő körülvevő érintetlen világgyal. Az általa tisztelt és csodált természetre bízta magát, hogy az irányítja léptei, hiszen ezt a különleges élményt csak távol a civilizaciótól lehet átélni. S a leírt dzsungelbeli kalandoval arra is figyelmeztetik az olvasót, hogy ne csak gyönyörködjön a természet szépségeiben, hanem védje és órizze meg azokat.

Noha Nowak egymágában és fegyvertelenül vágott neki kalandjának, nem az az ember volt, aki kihívta volna a sorsot maga ellen. A reményt sosem vesztette el, a végzetre bízta magát, félelem nélkül járta útját. Fegyver nélkül is biztonságban érezte magát. Bár sokszor támadt honvágya, megszerette a magányt. Egyedül volt és mégsem. Mindig hitt benne, hogy valaki vigyáz rá és figyelem kíséri őt. Nowak felszerelése más expedícióhoz képest meglehetősen csekély volt: a kezdetekor némi pénz, egy toll, fényképezőgép és egy bicikli volt minden vagyoná. „Nem azért jöttem Afrikába, hogy vagyona tegyek szert, vagy valamiféle rekordot érjek el. Nem ülöök motoros járművön, és vállalkozásomat nem támogatja anyagilag semmilyen nagyobb céggel. S az az ország sem nyújtott segédkezet, ahonnan nekivágtam utamnak: utolsó húsz zlotypat, amit még Rómában tudhattam a magaménak, útlevem meghosszabbításáért kellett kifizetni a lengyel konzulátuson.”

A kitűzött jutalom a felfedezés élménye volt. Olyan helyekre jutott el, amelyek az akkori átlagember számára elérhetetlenek voltak, amelyek akkoriban még érintetlen világának számítottak, de amelyeket egyszer mindenkinél látni kell. „A Szahara nem írható le szavakkal, csakis megtapasztalni lehet. A benne rejlő romantikát nem látja meg sem a felhők közül lebámszkkodó repülő, sem az autón száguldó turista, mert ahoz, hogy a Szaharat megismerjük, lassan kell haladnunk víztől-vízig, és hagyni, hogy belejpen a sivatag pora... be kell lélegezni ezt a port.”

Bár jó néhány szor hajszalon múlt az élete, Kazimierz Nowak mindenit túlél. „Az életemet kockázattam, ezer veszély lesett rám, betegség, ínség, testemet szaggató és a biciklim gumiját tönkretevő tuskék, de mindenért cserébe testközelből figyelhettem meg Afrika népének és állatvilágának életét, lábammal érinthettem a földjét, együtt éltettem a zsivajgó éettel körülölelő kontinenssel. Mindazonáltal élek és annyi láttam, amennyit száz embernek sem adatik meg látnia egész életében.”

Egy dolgoztól tartott csak: hogy történetét nem hiszik el. „Rosszkedvű leszek, ha arra gondolok, hogy csak a fantázia szülemlényének hihetik mindenzt, amit átélek” – vallotta be. Élményeit azonban nem tartotta meg magának, hanem leírta, hogy átadja nekünk. Kazimierz Nowak története sok tanulságot tartogat az olvasónak. Kilépni a megszokott életből, és belevágnak az ismeretlenbe, vasakarral úrrá lenni a nehézségeken, tanulni a körülöttünk lévőktől, bízni magunkban és a gondviselésben. „(...) Arra tanít, hogy a világot miként kezeljük tiszteettel, jó szándékúan és érdeklődéssel.” Mondanivalója vitathatatlan: a kitartás – no meg némi szerencse – végül célhoz juttat. A nagy utazó 40 évesen, 1937 októberében hunyt el. Emléktábláját 2006 novemberében a poznańi pályaudvaron – ahonnan indult és ahol megérkezett annak idején – nem kisebb személyisége leplezte le, mint Ryszard Kapuściński. A Kerékpárral és gyalog a fekete földrészen át 2014 januárjában jelent meg magyarul a Publikon Kiadó gondozásában. Ez a könyv Nowak megalvósult álmáinak magyar fordítása. Ideje hát készbe venni és hagyni, hogy megelevenedjen és magával ragadjon mindenket mindaz, amit Kazimierz Nowak átélt. Kalandra fel!

Ijjas Anna

JAREK BÁCSI FŐZÖCSKÉZIK

Zöldséges-zúzás rakottas

Összetevők (6 főre):

Zúza - kb. 1 kg

Burgonya - 0,5 kg

Sárgarépa - 0,5 kg

Hagyma - 0,5 kg

Őrült édes paprika - 3 púpozott evőkanál

Reszelt sajt - 150 g

Majonéz - 300 g

Sűrített paradicsom - 150 g

Fűszerek: rozmarin, szerecsendió, komény, koriander, só, bors

1. A zúzát megmossuk és megtisztítjuk. A pulykazúzát apróbb darabokra vágjuk. Két adagban elég erősen átsütjük tisztított vajon (ghín).

2. A burgonyát és a sárgarépát karikákra vágjuk (a leggyorsabb szeletelőgéppel dolgozni).

3. A hagymát fél karikákra vágjuk (nem kell nagyon vékonyra).

4. A sütőt előmelegítjük 180 °C-ra.

5. Egy kisebb lábosban felolvastunk 2 kanál tisztított vajat, hozzáadunk 3 kanál púpozott őrült édes paprikát. Körülbelül 2 perc múlva hozzáadjuk a paradicsomsűrtményt és egy pohár vizet. 2-3 percen át kavargatjuk.

6. Elég nagy tűzálló edénybe rétegezzük a burgonyát, a hagymát, a sárgarépát, a zúzát, a paprikás-paradicsomos szószt. minden réteget jól megszünk (eddig még nem használtunk sót!) és megborosozunk. A rozmarinöt, koményt és koriandert a burgonya-, hagyma- és sárgarépa rétegekre szórjuk. Legalább kétszer, de inkább háromszor végezzük el a rétegzést.

7. Az utolsó rétegre kenjük a majonézt, és rászórjuk a reszelt sajtot.

8. Két órára sütőbe tesszük.

9. Az ínycsiklandó illatok ellenére csak a sütőből történő kivételt követően, tehát két óra múltán kóstoljuk.

Jó étvágyat!

Przepisy Wujka Jarka dostępne na <http://wujekjarek.tumblr.com/>

Żołądki drobiowe zapiekane w warzywach

Składniki (porcja dla 6 osób):

Żołądki drobiowe - około 1 kg

Ziemniaki - 0,5 kg

Marchew - 0,5 kg

Cebula - 0,5 kg

Papryka słodka - 3 czubate łyżki stołowe

Ser żółty tarty - 150 g

Majonez - 300 g

Koncentrat pomidorowy - 150 g

Przyprawy:

rozmaryn, gałka muszkatołowa, kminek,

nasiona kolendry, sól, pieprz

1. Żołądki drobiowe płuczemy i czyścimy. Indycze kroimy na kilka części. W dwu porcjach obsmażamy dość mocno na maśle klarowanym.

2. Ziemniaki i marchew kroimy na plastry (najszybciej na tarce).

3. Cebulę kroimy na półplasterki. Nie muszą być bardzo cienkie.

4. Rozgrzewamy piekarnik do 180 °C

5. Na małej patelnii roztopiamy 2 łyżki masła klarowanego, dodajemy 3 czubate łyżki sproszkowanej papryki słodkiej. Po około 2 minutach dodajemy koncentrat pomidorowy i szklankę wody. Mieszamy przez 2-3 minuty.

6. W dość dużym naczyniu żaroodpornym układamy warstwami: ziemniaki, cebulę, marchew, żołądkie, sos paprykowo-pomidory. Każdy składnik warstwy doprawiamy dość obficie solą (nie używaliśmy jej wcześniej) i pieprzem. Rozmaryn, kminek i kolendrę dodajemy odpowiednio po ziemniakach, cebuli i marchwi. Częstość powtarzamy tak, by uzyskać przynajmniej dwie, a najlepiej trzy warstwy poszczególnych składników.

7. Ostatnią warstwę smarujemy majonezem i posypujemy tartym żółtym serem. Dla ozdoby całość traktujemy słodką sproszkowaną papryką.

8. Wstawiamy do piekarnika na 2 godziny.

9. Pomimo wspaniałych zapachów próbujemy dopiero po wyciągnięciu z piekarnika, czyli po 2 godzinach.

Smacznego!

Zapraszam do przesyłania własnych przepisów ze zdjęciami - blog@wujekjarekgotuje.pl

Najlepszy przepis opublikujemy. Wszystkie znajdują się na www.wujekjarekgotuje.pl

„Język polski to świetna podstawa do nauki innych języków obcych”

Z Weroniką Papp, byłą uczennicą Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech, która zdała 10 egzaminów państwowych z różnych języków europejskich, rozmawia Lucyna Światłoń Szabadosné

Z moją byłą uczennicą Weroniką Papp z Veszprém mam stosunkowo częsty kontakt. Mimo iż od czasu, gdy ukończyła naukę w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej minęło już 5 lat, spotykamy się na polonijnych imprezach czy wycieczkach organizowanym przez veszprémski samorząd narodowościorwy. Obecnie Weronika, córka jednej z veszprémskich Polonusek, jest na pierwszym roku studiów magisterskich na kierunku stosunki środkowoeuropejskie, co praktycznie nie jest niczym niezwykłym. Tym, co natomiast wzbudza podziw wszystkich jej znajomych jest fakt, że w międzyczasie zdała 10 egzaminów państwowych średniego stopnia z różnych języków, w większości słowiańskich. Naszą rozmowę zaczynamy od wspomnień.

- Weroniko, pamiętam nasze wspólne wyjazdy na konkursy recytatorskie do Tarnowa. Kilkakrotnie byłaś ich laureatką...

To jedne z moich ulubionych polonijnych wspomnień. W Tarnowie byłem 3 razy, recytowałam m.in. wiersze Juliana Tuwima „Dwa Wiatry” i „Spoźniony słówik”, a także Aleksandra Fredry „Paweł i Gaweł”. Za każdym razem zdobyłam nagrodę i byłam z siebie bardzo dumna. Moja wychowawczyni w szkole średniej, a zarazem nauczycielka języka węgierskiego, na egzaminie maturalnym poprosiła mnie, bym wyrecytowała jeden z wierszy, który w Tarnowie przyniósł mi sukces. Widząc, jak trochę już znudzeni członkowie komisji egzaminacyjnej wśluchują się w polskie słowa wiersza i ich twarze coraz bardziej pogodniejszą, znowu poczułam niezwykłą radość i chyba to uczucie uskrzydliło mnie, bo na egzaminie dostałam 5 i pochwała komisji egzaminacyjnej.

- Czy na Węgrzech też recytowałaś polskie wiersze?

Tak, kilkakrotnie brałam udział w konkursie recytatorskim w Budapeszcie i często recytowałam polskie wiersze na różnych imprezach polonijnych w Veszprém. Te właśnie bogate i uwieńczone sukcesami przeżycia skłoniły mnie do wyboru polonistyki, jako kierunku studiów. Ponieważ w Veszprém chodziłam do liceum katolickiego, odpowiednią kontynuacją był dla mnie uniwersytet im. P. Pázmánya, gdzie bezpośrednio po maturze rozpoczęłam studia na polonistyczce. Jako dodatkowy przedmiot wybrałam język czeski, który stał się moją kolejną językową miłością.

- Na razie słyszaliśmy o dwóch językach, a jak udało ci się w tak krótkim czasie poznać ich aż 10?

Muszę przyznać, że jestem szczęściarą. Gdy byłam na trzecim roku studiów, znajomy mojej mamy, słynny veszprémski językoznawca i autor popularnej metody nauki języków obcych, poprosił mnie, bym była jedną z ikon tej metody i w oparciu o jego materiały zrobiła kolejne egzaminy językowe.

Przed naszym spotkaniem miałam na swoim koncie egzaminy państwowego z polskiego i angielskiego oraz stosunkowo dobre podstawy z języka czeskiego. Propozycja, którą otrzymałam, bardzo mi zaimponowała i za wszelką cenę starałam się nie zawieść pokładanych we mnie nadziei.

- Jak przygotowywałaś się do tych egzaminów? Ile czasu poświęcałaś na naukę, by w ciągu 2 lat przygotować się do ośmiu egzaminów?

Po pierwsze po zakończeniu studiów na polonistyczce i przed rozpoczęciem studiów magisterskich postanowiłam cały rok poświęcić na naukę języków. Popołudniami pracowałam wtedy na pokazach materiałów, z których się przygotowywałam, przekazując zainteresowanym swoje doświadczenia, a przedpołudniem codziennie 2-3 godziny uczyłam się danego języka. Ponieważ zaplanowałam na ten rok kilka egzaminów, musiałam być bardzo zdyscyplinowana, by plan ten wykonać. Przyniosło to jednak rezultaty, bo

w minionym roku udało mi się zdać aż 6 egzaminów. Obecnie, oprócz języków słowiańskich, posiadam też egzaminy z języków angielskiego, niemieckiego i włoskiego. Poza tym z polskiego i angielskiego zrobiłam też egzaminy wyższego stopnia.

- Czy masz w planie kolejne języki?

Chciałabym raczej doskonalić te, które w moim dorosłym życiu mogą mi być szczególnie przydatne, ale może skuszę się jeszcze na jakiś język skandynawski, np. duński lub fiński.

- Jak zareagovala twoje otoczenie na te niezwykłe osiągnięcia?

W większości byli zaskoczeni i pełni podziwu, wielu z nich dopisywało się o metodę, którą się uczyłam. Rodzice i dziadkowie byli ze mnie bardzo dumni, co oczywiście mnie też napawało dużą radością. Moimi językowymi osiągnięciami zainteresował się też magazyn „Sikeres Nők”, który już 2 razy umieścił na swoich łamach artykuły o mnie. Ten drugi ukazał się w grudniu, w numerze przedstawiającym sylwetki osób, którzy w minionym roku osiągnęły szczególne sukcesy.

- Weroniko, chyba pora na pytanie o Twoje plany na przyszłość. Jak chciałabyś wykorzystać znajomość tylu języków?

Oczywiście mam marzenia dotyczące przyszłej pracy, ale na razie nie chciałabym o nich mówić, po prostu, by nie zapeszyć. Chciałabym bardzo aktywnie używać języków obcych i liczę, że moja przyszła praca mi to zapewni.

- Czy dasz czytelnikom „Polonii Węgierskiej” radę, jak można osiągnąć językowy sukces?

No cóż, myślę, że sukces w każdej dziedzinie to przede wszystkim mocne postanowienie i wiara, że się uda. A potem systematyczne dążenie do wytyczonego celu. Jeśli chodzi o języki, to istotne znaczenie ma też dobry podręcznik i otwarcie na wszelkie kontakty z językiem: oglądanie filmów, czytanie książek, słuchanie muzyki, rozmowy. Dla mnie bardzo ważne było pozytywne nastawienie otoczenia do tego, co robię. Wsparcie i inspiracja moich bliskich bardzo pomagały mi w chwilach zwątpienia. Jeszcze jedna ważna rzecz, którą chciałabym szczególnie podkreślić. Dla nas – młodzieży polonijnej – znajomość języka polskiego to wielki dar, który otwiera nam okno na świat innych języków, przede wszystkich słowiańskich. Postarajmy się więc go jak najlepiej wykorzystać.

- Weroniko, serdecznie dziękuję za rozmowę, jestem z ciebie bardzo dumna i życzę dalszych językowych sukcesów.

To ja bardzo dziękuję Panu za możliwość przekazania moich językowych doświadczeń. Serdecznie pozdrawiam moje koleżanki i kolegów ze Szkoły Polskiej i oczywiście czytelników „Polonii Węgierskiej”.

TAK BLISCY, a TAK DALECY

Ich losy były przesunięte w czasie o całe stulecie. Józef Bem należał do burzliwego wieku XIX, wieku, kiedy jeszcze przestrzegano zasad i respektowano umowy. Esterházyemu dane było skosztować gorzkich roczarowań i tragicznej ironii losu, typowej dla wieku XX. Bem urodził się 14 marca 1794 roku, Esterházy dokładnie 107 lat później, 14 marca w roku 1901. Żyli krótko, każdy z nich tylko 57 lat.

Bem, jakby z wyboru, stał się bohaterem dwóch narodów: polskiego – jako uczestnik powstania listopadowego i węgierskiego – jako naczelný wódz rewolucji węgierskiej 1848–1849. Jego aktywność i niespożyta energia dały się poznać także podczas Wiosny Ludów w Wiedniu, czy w trakcie obrony tureckiego Aleppo przed najazdem arabskich nomadów. Esterházyego do roli kosmopolity predestynowało już jego pochodzenie – narodził się jako węgierski hrabia z matki Polki, Elżbiety Tarnowskiej, później był obywatelem Czechosłowacji, kiedy to po I wojnie światowej jego majątki, leżące w historycznych Górnym Węgrzech, zostały włączone do nowo powstałej Republiki Czechosłowackiej.

To, jak bardzo różni się wiek XIX od wieku XX obrazują losy tych dwóch nieprzeciętnych osobowości, ludzi wiernych swoim przekonaniom, pewnych swoich racji, zdecydowanych ponieść największe ofiary, by tylko zrealizować swoje postanowienia. Bem jest bezdyskusyjnie bohaterem walk wolnościowych, którymi żył wiek XIX. Esterházy uosabia splątane losy człowieka Środkowej Europy w XX wieku – dla jednych bohater, dla drugich zdrajca, dla jednych męczennik węgierskiej sprawy, dla innych człowiek sprawiedliwie osadzony w więzieniu za działalność antypaństwową.

Wystarczy porównać ich pomniki. Na pomniku umieszczonym w 1934 roku na budaińskim nabrzeżu Dunaju gen. Józef Bem, choć sam ranny, podnosi rękę wydając rozkazy podczas bitwy pod Piski. Jest pełen energii, władczy, zdecydowany, pewny zwycięstwa. Jedynie gorzki napis na pomniku równoważy entuzjazm niezwyciężonego generała: „Wygrał tę bitwę, lecz my przegraliśmy wojnę”. Niedaleko, 3,5 km dalej, 43 minuty piechotą, w Ogrodzie Kasztanowym (Gesztenyés kert) w XII dzielnicy Budapesztu (Hegyvidék) stoi pomnik Jánosa Esterházyego. Hrabia otula się zbyt dużym płaszczem, bosy, nagi, drżący, wychudzony, podobny raczej do przybysza z innego świata, do wiecznego wędrowca, nie przypominając w niczym dumnego szlachcica, dyplomaty, świętego mówcy, który znajdował się w centrum międzywojennego życia Środkowej Europy. Autor pomnika, rzeźbiarz János Nagy, tak mówi w jednym z wywiadów o swoim dziele: „Az én szobrom egy embert ábrázol, aki mezítláb kint áll abban a rettenetes hideg pokolban, egy lópokróc katonakabátba burkolódzik, próbálja összefogni, védekezve a hideg ellen. Alatta meztelen a teste, kopasz, éhes, sovány és beteg. A vad szél meg fúj. Ebben a szélben áll, és néz szembe vállalt sorsával”. Tu już nie ma miejsca na wyroki, kto wygrał wojnę, kto wygrał bitwę, bo tak naprawdę wszyscy przegrali, nawet pozorni zwycięzcy. Tak okrutny był ten XX wiek.

Może w chłodną noc, kiedyś w połowie marca jezdzą ze swoich pomników, spotkają się gdzieś w połowie drogi, obok Dworca Południowego, albo placu Kálmána Szélla, pójdą ręka w ręce świętować swoje wspólne urodziny - Esterházy mocno otulony płaszczem, Bem z ranną ręką na temblaku. Pogadają trochę po polsku, trochę po węgiersku, na pewno się zrozumieją, choć to potomkowie całkiem innych stuleci.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

EGYMÁS MÁSAI, MÉGIS OLY MÁSOK

Csaknem 100 év korkülönbőség volt köztük. Bem József a háborgó XIX. század gyermek volt, amikor az emberek még elvekhez tartották magukat és hittek a haladásban. Esterházynak ezzel szemben jellegzetesen XX.

századi sors jutott osztályrészül a maga keserű kiábrándultságával és tragikus iróniájával. Bem 1794. március 14-én született, Esterházy pontosan 107 ével később, 1901. március 14-én. Egyikük élete sem nyúlt hosszúra, mindenketten 57 éves korukban hunytak el.

A XIX. századot oly hatalmas különbség választja el a XX. századtól – jól szemléltet ezt e két nem minden nap személyisége, e két eltökélt ember sorsa is, akit biztosak voltak saját igazukban, akik készek voltak a legnagyobb áldozatokat hozni annak érdekében, hogy kitartsanak ideáik valóra váltása mellett. Bem vitathatatlanul a XIX. századi szabadságért folytatott küzdelmek hőse, Esterházy ellenben a XX. századi közép-európai ember összegabalyodott viszonyait személyesít meg – egyesek számára hős, mások számára hazaáruló, egyesek szerint a magyar ügy mártíria, mások szerint pedig államellenes tevékenységeit megérdekelten börtönöztek be.

Elegendő összehasonlítani budapesti emlékműveket. A budai Duna-parton elhelyezett szobrán Bem tábornok a piski csata közben, karját felemelve osztogat utasításokat – habár maga is sebesült. Tele van energiával, tudatos, határozott, sugárzik róla a győzedelmesség. Az emlékművön egyetlen keserű felirat ellensúlyozza a legyőzhetetlen tábornok érzelmeli elkötelezettséget: „Megnyerte ezt a csatát, habár mi elvesztettük a háborút”. Nem messze, 3,5 km-re, 43 perces gyalogútra innen, Budapest XII. kerületében (a Hegyvidéken), a Gesztenyéskertben áll Esterházy János emlékműve. A grótot mezítláb, csupaszon, vacogva, lefogyva láthatjuk. Leginkább egy ismertetlen világból érkezett idegenre, örök vándorra emlékeztet. Semmiben sem hasonlit az öntudatos nemesemberre, diplomatára és szónokra, aki a két világháború között Közép-Európa közéletének egyik meghatározó alakja volt. A szobor alkotója, Nagy János egyik interjújában így beszél művéről: „Az én szobrom egy embert ábrázol, aki mezítláb kint áll abban a rettenetes hideg pokolban, egy lópokróc katonakabátba burkolódzik, próbálja összefogni, védekezve a hideg ellen. Alatta meztelen a teste, kopasz, éhes, sovány és beteg. A vad szél meg fúj. Ebben a szélben áll, és néz szembe vállalt sorsával”. Itt már nincs helye az itélkezésnek, hogy ki nyerte meg a háborút, ki nyerte meg a csatát, mert igazából mindenki elveszítette azt, még a látszólagos győztesek is. Ilyen borzalmakkal volt terhes a XX. század.

Március közepe, egy hűvös éjszakán egyszer talán majd leszállnak talapzataikról, és találkoznak valahol félúton, a Déli pályaudvar vagy a Széll Kálmán tér közelében, és kart karba öltve elindulnak közösen megünneplni születésnapjukat – Esterházy jól kitömött kabáttal, Bem felkötött karral. Kicsit elbeszélgetnek hol lengyelül, hol magyarul. Ugyan más korok szülöltei maradnak, mégis biztosan szót fognak érteni egymással..

Janiec-Nyitrai Agnieszka

**MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA**

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
**az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala**

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség

1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia Nyomda

Projekt realizowany w każdym
miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier. Az újság
kiadása Magyarország központi
költségvetésének havi támoga-
tásával készül.

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw231.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczną prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2015 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**
zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przymijemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy toumożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u 3-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális
Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. I. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő
Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvensz út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiaabudapeszt.republika.pl plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapeszt.msz.gov.pl budapeszt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promociji Handlu i Inwestycji Kereskedelemjeljesztési és Beruházás Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 413 8208 budapeszt.amb.wk@msz.gov.pl

Institut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” zRt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

ELŐFIZETÉS -CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2015. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük uthal: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

GÉZA CSÉBY NA ELTE ROMAN KOWALSKI, AMBASADOR RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA ELTE

PREZENTACJA PIENIN I SZCZAWNICY W "DOMU POLSKIM"

KURS METODYCZNY W ZAKOPANEM

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

INSCENIZACJA BITWY O SZOLNOK

PRZYJAŹŃ POLSKO-WĘGIERSKA KWITNIE TAKŻE W NOWYM JORKU